Greg Egan

CĂLĂRIND CROCODILUL

I.

În cel de-al trei mii trei sute nouălea an al mariajului lor, Leila şi Jasim începură să contemple perspectiva morţii. Cunoscuseră dragostea, crescuseră copii şi fuseseră martorii înfloririi generaţiilor de progenituri ale lor. Călătoriseră în zeci de lumi şi trăiseră în mijlocul a mii de culturi. Se instruiseră singuri de multe ori, dovediseră teorii şi dobândiseră, apoi abandonaseră, sensibilităţi şi abilităţi artistice. Nu trăiseră în toate manierele posibile, departe de asta, dar unde-ar mai fi multitudinea, dacă fiecare individ ar încerca să epuizeze permutaţiile existenţei? Căzuseră de acord că existau unele experienţe pe care toată lumea ar trebui să le încerce, şi altele cu care numai o mână de oameni, în toate timpurile, trebuiau să-şi bată capul cu ele. Nu aveau nici o dorinţă de a renunţa la idiosincraziile lor, de a-şi smulge personalităţile din nişa în care le aşezaseră cu multă vreme în urmă, şi cu atât mai puţin să înceapă să scormonească mecanic printr-o enumerare plicticoasă a tuturor persoanelor care ar fi putut fi ei. Fuseseră ei înşişi, iar pentru asta făcuseră aproape totul.

Totuşi, înainte să moară, voiau să încerce ceva măreţ şi cutezător. Nu că vieţile lor ar fi fost incomplete, în trebuinţă de o izbucnire finală a afirmării. Dacă vreo calamitate, puţin probabilă, le-ar fi interzis şansa de a orchestra această încheiere, nici cei mai apropiaţi dintre prietenii lor n-ar fi remarcat absenţa ei, cu atât mai mult să se şi plângă de asta. Nu exista nici un imbold estetic de satisfăcut, nici un dureros vid existenţial de umplut. Totuşi, era ceea-şi doreau amândoi, iar odată ce-şi împărtăşiseră unul altuia acest lucru, în inima lor luaseră hotărârea.

Alegerea proiectului nu era cine ştie ce povară; această sarcină nu necesita decât răbdare. Ştiau că o vor recunoaşte

când li se va înfăţişa. În fiecare noapte, înainte de culcare, Jasim o întreba pe Leila:

— N-ai descoperit-o încă?

— Nu. Dar tu?

— Deocamdată nu.

Uneori, Leila visa că o aflase în visele ei, dar înregistrările dovedeau contrariul. Câteodată, Jasim era sigur că sarcina pândea chiar sub suprafaţa gândurilor sale, dar când plonja ca să verifice, nu găsea nimic, doar o fantezie a luminii.

Trecură anii. Îşi ocupară existenţa cu plăcerile simple: grădinărit, înotul pe coama valurilor, discuţiile cu prietenii, încercarea de a ţine pasul cu descendenţii lor. Deveniseră pricepuţi în găsirea unor hobby-uri care puteau suporta repetiţii. Cu toate astea, dacă n-ar fi fost aventura fără de nume care-i aştepta, ar fi dat cu zarul în fiecare seară şi ar fi căzut de acord că un şase-şase le pune capăt definitiv.

Într-o seară, Leila se afla singură în grădină, privind cerul. De pe planeta lor natală, Najib, se deplasaseră până la stelele cele mai apropiate, cu planete locuite, sacrificând, cu fiecare dintre călătorii, numai câteva decenii. Aleseseră aceste limite pentru a nu se îndepărta de prieteni şi familie, şi nici nu simţiseră asta ca pe o constrângere. Era adevărat, civilizaţia din Amalgam învăluia întreaga galaxie, iar un călător din convingere putea petrece şi două sute de mii de ani ca să se întoarcă acasă, dar ce-ar fi avut de câştigat dintr-o astfel de odisee exagerată? Zecile de lumi din vecinătate ofereau suficientă varietate pentru orice călător, iar dacă tărâmurile cele mai îndepărtate erau pline cu noutăţi de primă mână, sau repetiţii fără sfârşit, nu prea părea să conteze. Să ai un scop, o destinaţie era un lucru, în timp ce să te îneci într-o mulţime copleşitoare de lumi, doar de amorul artei, părea de-a dreptul lipsit de sens.

O destinaţie? Leila acoperi cerul cu informaţii. Majoritatea lor, din necesitate perimate de mii de ani. Acolo se aflau lumi cu vedere spre nebuloase spectaculoase şi grupuri de stele, privelişti a căror existenţă putea fi garantată că va rămâne aşa până călătoreau într-acolo să le admire, însă admirarea lor directă ar fi, oare, mai spectaculoasă decât imersia în imaginile fără cusur ale bibliotecii din Najib? Să dispari aşa, timp de zece mii de ani, doar ca să te trezeşti sub un nor de gaze verzi şi

violete, indiferent cât era de grozav, părea ceva teribil de dezamăgitor.

Stelele palpitau de propria lor dilatare, cerşindu-i atenţia. Arhitectura de aici, râurile, festivalurile! Chiar dacă aceste atracţii turistice ar fi putut supravieţui mileniilor, chiar dacă unele erau, literalmente, unice, nimic n-o putea convinge că ar fi fost un preludiu potrivit pentru moarte. Dacă ea şi Jasim ar fi format o legătură afectivă capricioasă, cu secole în urmă, cu o lume aflată pe partea cealaltă a galaxiei, despre care se zvonea că ascunde o mare frumuseţe sau stârnea interesul, şi dacă s-ar fi vorbit s-o caute când nu ar mai fi avut nimic altceva de făcut, atunci respectarea acestei promisiuni s-ar putea să fi meritat călătoria, chiar dacă i-ar fi adus într-o lume în ruină. Totuşi, nu aveau nici o asemenea destinaţie binecuvântată şi, oricum, era prea târziu ca să cultive una acum.

Privirea Leilei urmări o diminuare a publicităţii, care o duse până în conglomeratul de stele din centrul galaxiei. Discul Căii Lactee aparţinea Amalgamului, ale cărui specii ancestrale se contopiseră, efectiv, într-o singură civilizaţie, dar miezul central era locuit de fiinţe care refuzaseră orice formă de comunicare cu cei din jurul lor. Toate tentativele de trimitere a probelor în miez – fără a mai pune la socoteală proiectarea sporilor necesari pentru crearea infrastructurii pentru călătorie – au fost respinse cu blândeţe, dar ferm, iar intruşii au fost repeziţi înapoi, de unde veniseră. Distanţii îşi menţinuseră tăcerea şi izolarea încă de dinainte de a fi existat însuşi Amalgamul.

Ultimele noutăţi asupra subiectului aveau cam douăzeci de mii de ani, dar acest statu-quo se menţinea de aproape un milion de ani. Dacă ea şi Jasim călătoreau spre marginea cea mai lăuntrică a domeniului Amalgamului, şansele erau excepţional de mari ca Distanţii să nu-şi schimbe manierele între timp. De fapt, n-ar fi nici o problemă dacă toţi Distanţii şi-ar deschide, brusc, frontierele: acest dezgheţ netrâmbiţat ar fi el însuşi un lucru extraordinar de văzut. Dacă provocarea rămânea intactă, cu atât mai bine.

Îl chemă pe Jasim în grădină şi-i arătă abundenţa de stele neatinse de istoriile conservate.

— Încotro mergem? Întrebă el.

— Pe cât de aproape de Distanţi putem.

— Şi ca să facem ce?

— Să încercăm să-i observăm, zise ea. Să încercăm să aflăm ceva despre ei. Să încercăm să realizăm un contact pe orice cale putem.

— Nu crezi că s-a mai încercat asta şi înainte?

— De un milion de ori. Nu însă şi în ultimul timp. Poate că, în vreme ce interesul dinspre partea noastră s-a mai diminuat, ei s-au schimbat, devenind mai receptivi.

— Sau poate că nu, zâmbi Jasim.

La început, păruse cam năucit de propunerea ei, dar ideea părea să fi încolţit acum în el.

— Ne aruncăm într-o problemă foarte, foarte dificilă. Dar nu este zadarnic. Nu chiar.

Îi luă mâinile într-ale lui.

— Hai să vedem cum ne simţim mâine dimineaţă.

Dimineaţa erau amândoi convinşi. Se vor aşeza la porţile acestor străini atât de greu de abordat şi vor încerca să-i scoată din indiferenţă.

Îşi convocară familia din toate colţurile Najibului. Aveau nişte strănepoţi şi ceva descendenţi mai îndepărtaţi, stabiliţi prin alte sisteme stelare, aflaţi la decenii distanţă dacă te deplasai cu viteza luminii, dar deciseră să nu-i mai aştepte acasă pentru această despărţire finală.

Două sute de persoane s-au înghesuit în casa şi grădina fizice, în vreme ce alte două sute s-au cuibărit în aripa virtuală. Au avut loc discuţii, cu mâncare şi muzică, la fel ca la oricare altă celebrare, iar Leila încercă să înlăture orice urmă de solemnitate atunci când i se părea că se strecoară printre ei. Pe măsură ce noaptea trecea, de fiecare dată când săruta un copil sau un nepot, de fiecare dată când îmbrăţişa câte un vechi prieten, se gândea că asta ar putea fi chiar pentru ultima oară. Trebuia să fie şi o ultima oară, nu mai putea suporta încă zece mii de ani, dar o parte din ea făcea spume la gură şi se zbătea ca un animal prins la înghesuială la gândul că fiecare atingere caldă pierea în neant.

Pe măsură ce se apropiau zorii, petrecerea migra în întregime spre imaterial. Invitaţii se îmbrăcară în veşminte elegante, din mituri şi xenologie, sau doar glumeau şi se jucau cu trupurile lor iluzorii. Totul era foarte calm şi tihnit, nimic din excesele suprarealiste pe care şi le amintea din tinereţea ei, dar

Leila tot simţea o umbră de ameţeală. Când fiul ei, Khalid, îşi făcu urechile să crească şi să se rotească, această prostioară amicală aduse un mesaj dur: maşinăriile din casă îi separaseră mintea de trup, la fel de fără nici un cusur ca întotdeauna, însă, de data asta, nu se va mai întoarce niciodată în aceeaşi carne.

Răsăritul soarelui aduse primele cuvinte de rămas-bun. Leila se sforţa să dea drumul tuturor mâinilor întinse, să-şi descleşteze mâinile de pe fiecare trup inexistent. Îi şopti lui Jasim:

— Şi tu te sminteşti?

— Bineînţeles.

Treptat, mulţimea se subţie. Aripa deveni tăcută. Leila se pomeni trecând dintr-o încăpere în alta, de parcă ar mai fi putut da peste cineva rămas în urmă, apoi îşi aminti că-i zorise chiar ea să plece pe ultimii dintre ei, copiii ei şi prietenii retrăgându-se înlăcrimaţi pe hol. Ocoli tristeţea neconsolată, apoi se ridică deasupra ei şi se duse să-l caute pe Jasim.

O aştepta lângă camera lor.

— Eşti pregătită să adormi? O întrebă el cu blândeţe.

— De un eon întreg, făcu ea.

II.

Leila se trezi în acelaşi pat în care se culcase. Alături, Jasim încă dormea. Fereastra îi dezvăluia zorii zilei, dar nu era priveliştea obişnuită a stâncilor şi oceanului.

Leila puse casa s-o informeze pe scurt. După douăzeci de mii de ani – călătorind mai mult sau mai puţin cu viteza luminii, oprindu-se doar pentru câte o microsecundă sau două, la diferite staţii de etapă, pentru a fi curăţaţi şi amplificaţi - pachetul de informaţii cuprinzându-i pe amândoi sosise în siguranţă la Nazdeek-be-Beegane. Această lume nu era aglomerată şi fusese modificată pentru a o face compatibilă cu o serie de stiluri metabolice. Casa negociase un loc unde puteau trăi înconjuraţi de confortul pe care şi-l doreau.

Jasim se agită puţin, apoi îşi deschise ochii.

— Bună dimineaţa. Cum te simţi?

— Mai bătrână.

— Chiar aşa?

Leila se opri ca să reflecteze în mod serios.

— Nu. Câtuşi de puţin. Dar tu?

— Mă simt bine. Mă întrebam doar ce-o fi afară.

Se înălţă ca să privească pe fereastră. Casa fusese instanţiată pe întinsul unei câmpii vaste şi pustii, acoperită cu tulpini joase de vegetaţie verde şi galbenă. Puteau mânca aceste plante, iar casa iniţiase, deja, o grădină cu mirodenii, în timp ce ei dormeau. Se întinse de umeri.

— Hai să preparăm micul dejun.

Coborâră la parter, păşind cu trupurile lor proaspăt realizate, apoi merseră în grădină. Aerul era neclintit, soarele deja cald Casa pregătise unelte utile pentru recoltare. Din cauza naturii călătoriei lor veniseră cu mâna goală şi nu aveau nici un fel de rude aici, nu tu veri de gradul al cincisprezecelea sau prieteni de-ai prietenilor. Natura Amalgamului făcea să fie, oricum, bineveniţi, iar maşinăriile care supravegheau această lume în folosul locuitorilor ei îşi dăduseră toată silinţa să le ofere cele mai bune condiţii.

— Aşadar, asta-i viaţa de după? Cugetă Jasim, secerând tulpinile galbene. Foarte rustic.

— Vorbeşte numai în numele tău, ripostă Leila. Eu nu-s moartă încă.

Puse secera jos şi se aplecă să smulgă una dintre plante cu tot cu rădăcină.

Mâncarea pe care şi-o gătiră fu îndestulătoare, dar fadă. Leila rezistă tentaţiei de a-şi amplifica percepţia gustativă; prefera să înfrunte provocarea găsirii unor reţete decente, care va constitui un contrapunct folositor la sarcina mult mai descurajantă pe care voiau s-o încerce aici.

Îşi petrecură restul zilei rătăcind prin împrejurimi, explorând vecinătatea lor imediată. Casa se conectase la un pârâu din apropiere, pentru apă, iar lumina solară, conservată, oferea întreaga energie de care aveau nevoie. De pe nişte dealuri aflate cam la o oră de mers, dădură cu ochii de un câmp cu o altă clădire, însă se deciseră să mai aştepte puţin înainte de a se prezenta vecinilor lor. Aerul avea un miros uşor bizar, datorită seriei de componente necesare pentru susţinerea altor stiluri de metabolism, însă nu era ceva prea intruziv.

Venirea nopţii îi luă prin surprindere. Chiar şi înainte ca soarele să fi apus, o puzderie de stele începură să-şi facă apariţia dinspre est, iar pentru un moment Leila crezu că acele puncte albe pe fondul albastrului tot mai palid erau nişte fenomene atmosferice exotice, poate chiar nişte nori mici,

formându-se în stratosferă pe măsură ce temperatura scădea. Când deveni cât se poate de clar ce se întâmpla, îi făcu semn lui Jasim să se aşeze lângă ea, pe malul pârâului, şi să privească răsărind stelele miezului galactic.

Ieşeau la iveală într-un moment când Nazdeek se afla între soarele ei şi centrul galactic. La amurg, jumătate din teritoriul uluitor al Distanţilor se întindea dinspre orizontul estic spre zenit, cu stelele deplasându-se într-un marş lent spre apus, pe fondul cerului tot mai întunecat, pentru a-şi dezvălui şi mai mult din splendoarea lor.

— Crezi că merită să mori pentru asta? Glumi Jasim în drumul spre casă.

— Am putea pune capăt acestei experienţe chiar acum, dacă te simţi lipsit de orice ambiţii.

Îi strânse palma într-a lui.

— Dacă asta durează zece mii de ani, sunt gata.

Era o noapte blândă, ar fi putut dormi şi afară, însă spectacolul era mult prea incitant. Rămaseră jos, la parter, în aripa fizică. Leila privi încâlceala ciudată a umbrelor proiectate de mobilierul care aluneca de-a lungul pereţilor. Vecinii ăştia nu dorm niciodată, se gândi ea. Când o să le batem la uşă, ne vor întreba de ce ne-a trebuit atât timp.

III.

Sute de observatoare gravitau în jurul Nazdeekului, construite şi apoi abandonate de alţii, veniţi aici în aceeaşi misiune. Când Leila văzu centura de reziduuri spaţiale originară, cartografiată în faţa ei – orbite menţinute cu scrupulozitate şi curăţate de roboţii-santinelă vreme de eoni – se simţi ca şi cum ar fi descoperit mormintele predecesorilor lor, întinzându-se pe câmpul din spatele casei cât vedeai cu ochii.

Nazdeek era pregătit să le ofere resurse pentru a azvârli în vid încă un pachet de instrumente, dacă asta doreau, însă multe dintre observatoarele abandonate erau perfect funcţionale, iar majoritatea fuseseră lăsate într-o stare docilă, gata să accepte instrucţiuni de la oricine.

Leila şi Jasim stăteau în sufragerie şi treziră maşinării după maşinării, după milenii de hibernare. Unele, după cum se dovedi, nu erau deloc în adormire, ci îşi continuaseră supravegherea sistematică, acumulând date multă vreme după ce proprietarii lor îşi pierduseră orice interes.

În zonele stelare aglomerate ale centrului galactic, efecte gravitaţionale disruptive făceau ca formarea de sisteme planetare să fie mai rară decât în restul galaxiei, iar orbitele să fie mai puţin stabile. Cu toate acestea, fuseseră găsite şi planete. De pe Nazdeek puteau fi urmărite câteva mii, iar un observator le monitorizase spectrul atmosferic în ultimele douăsprezece milenii. În toate acele lumi, în toţi aceşti ani, nu apăruseră semne de compoziţii atmosferice desprinse de modelele plauzibile, pur geochimice. Asta însemna că nu existau viaţă autentică şi nici industrii rudimentare. Nu dovedea că aceste lumi ar fi fost nelocuite, ci sugera că fie Distanţii se străduiseră din răsputeri pentru a evita să lase semnături chimice, fie că trăiau într-o cu totul altă manieră decât oricare dintre civilizaţiile care formau Amalgamul.

Dintre cele unsprezece forme de biochimie găsite răspândite în jurul discului galactic, toate dăduseră naştere, în cele din urmă, la sute de specii dotate cu raţiune. Din multitudinea de civilizaţii ieşite din aceste rădăcini, toate conţineau culturi care-şi oferiseră flexibilitatea de a exista ca software, însă ele conţineau şi culturi care persistau într-o existenţă corporală. Leila n-ar fi renunţat nici ea, de bunăvoie, la acest mod, dar, în vreme ce era uşor să-ţi imaginezi acest act făcut de o subcultură, părea ceva extraordinar la nivelul unei specii întregi. Într-un fel, civilizaţia îngemănată din Amalgam îşi datora existenţa faptului că existau la fel de multe varietăţi culturale în cadrul aceleiaşi specii, precum şi între o specie şi cealaltă. În această explozie de diversitate, suprapunerea de interese devenea inevitabilă.

Dacă Distanţii constituiau excepţia, iar cultura lor materială se redusese la doar câteva procesoare discrete – fiecare cu necesităţile energetice ale unui ţânţar – atunci găsirea lor devenea imposibilă.

Desigur, acest cel mai rău caz nu putea fi chiar adevărat. Singurul motiv pentru care se presupunea că Distanţii chiar existau era faptul că un anumit component al culturii lor azvârlea înapoi toate sondele trimise în protuberantă. Indiferent cât erau de discrete acele maşinării, cu siguranţă că nu erau rare: ţinând cont că reuşiseră să urmărească, să intercepteze şi să inverseze traiectoriile a miliarde de sonde individuale, trimise pe mii de rute diferite, constrângerile relativiste ale fluxurilor de

informaţii sugerau că Distanţii menţineau un fel de prezenţă aproape lângă fiecare stea de la marginea miezului.

Leila şi Jasim cerură să fie informaţi de Nazdeek asupra celor mai recente tentative de pătrundere în protuberanţă, însă, după patruzeci de mii de ani, datele de bază nu se schimbaseră. Nu exista nici o limită precis desenată care să marcheze teritoriul Distanţilor, dar de la un punct, într-o zonă de frontieră de aproximativ cincizeci de ani-lumină lăţime, toate sondele trimise au încetat să mai funcţioneze. Semnalele celor care aveau la bord radiofaruri sau transmiţătoare încetau fără nici un preambul. Peste vreun secol sau mai mult reapăreau aproape la acelaşi punct, deplasându-se în direcţia opusă: spre locul de unde veniseră. Cele care fuseseră recuperate şi examinate se dovediră a fi neatinse, însă jurnalele lor de bord nu conţineau nici un fel de date privind deceniile lipsă.

Jasim spuse:

— Distanţii ar putea fi morţi şi îngropaţi. Au realizat gardul perfect, dar acum le-a supravieţuit şi le păzeşte ruinele.

Leila respinse asta cu emfază.

— Nici-o civilizaţie care s-a extins la mai mult de un sistem solar n-a dispărut vreodată cu desăvârşire. Uneori s-au transformat devenind de nerecunoscut, însă niciuna nu a pierit fără descendenţi.

— Acesta-i doar un fapt istoric, nu o lege universală, insistă Jasim. Dacă e să ne certăm tot timpul stând în Amalgam, nu vom ajunge niciunde. Dacă Distanţii n-ar fi cu totul deosebiţi, nici n-am fi aici.

— Asta-i adevărat, dar n-am să accept că sunt morţi până nu văd dovezi.

— Ce-ar putea constitui o dovadă? În afară de milionul de ani de tăcere?

— Tăcerea poate însemna orice. Dacă sunt morţi cu adevărat, vom găsi altceva, ceva cert.

— Cum ar fi?

— Când vom vedea, vom şti.

Iniţiară proiectul în profunzime, evaluând datele provenite de la vechile observatoare, oprindu-se doar să adune hrana, să mănânce şi să doarmă. Rezistaseră tentaţiei de a face planuri detaliate pe Najib, gândindu-se că orice abordare trasată de ei în avans avea toate şansele de a deveni perimată, odată ce

aflau rezultatele ultimelor investigaţii. Acum că sosiseră şi găsiseră scena absolut neschimbată, Leila îşi dori să fi venit înarmaţi cu unele opţiuni clare pentru a se descurca în situaţia pe care ar fi putut-o anticipa înainte de plecare.

De fapt, cu toate că s-ar fi simţit ca nişte amatori rupţi de realitate, înapoi, pe Najib, acum că Distanţii deveniseră singura lor raison d'etre, era mult mai greu să se relaxeze şi să se răsfeţe cu acel gen de speculaţii care ar putea da roade, din moment ce abordările sistematice dăduseră greş. După ce veniseră de la douăzeci de mii de ani-lumină pentru asta, nu-şi puteau petrece timpul visând cu ochii deschişi, întorcând problemele pe toate feţele într-un colţ al minţii, în vreme ce se lăsau seduşi de ritmul idilei rurale de pe Nazdeek. Aşa că studiau tot ce se mai încercase până atunci, căutând, metodic, o nouă abordare, sperând că – din întâmplare, dacă nu din alt motiv – ar putea rata vreun punct mort crucial, care le afectase munca predecesorilor lor.

După şapte luni, fără nici un rezultat sau inspiraţie, Jasim îi scoase, în cele din urmă, din rutină.

— Nu ajungem niciunde, zise el. E vremea să admitem asta, să dăm totul la o parte şi să ne vizităm vecinii.

Leila se holbă la el de parcă l-ar fi văzut pierzându-şi minţile.

— Să-i vizităm? Cum? Ce te face să crezi că ne-ar lăsa înăuntru?

El zise:

— Vecinii. Mai ţii minte? Pe deal. Cei care s-ar putea, de fapt, să vrea să discute cu noi.

IV.

Vecinii lor publicaseră o declaraţie sumară conform căreia, în principiu, salutau contactul social, dar că s-ar putea să treacă ceva timp până să răspundă. Jasim le trimise o invitaţie, întrebându-i dacă le-ar face plăcere să le viziteze casa, apoi aşteptă.

După numai trei zile, sosi şi răspunsul. Vecinii lor nu voiau să-i facă să-şi modifice casa în mod fizic, aşa că preferau să nu fie corporali în acel moment. Ţinând cont de cerinţele mai puţin drastice pe care le reclamau specia lui Leila şi Jasim atunci când se întrupa, n-ar dori, mai degrabă, să vină ei în vizită?

Leila spuse:

— De ce nu?
Stabiliră data şi ora.
Sumarul vecinilor includea toate detaliile biologice şi sociologice necesare pregătirii întâlnirii. Biochimia lor era pe bază de carbon, respirau oxigen, dar foloseau un replicator diferit faţă de ADN-ul lui Leila şi Jasim. Fenotipul lor ancestral semăna cu un şarpe mare şi blănos, iar când se întrupau, trăiau în cuiburi de mai mult de o sută de indivizi. Mintea indivizilor era într-o armonie perfectă, dar solitudinea era pentru ei un concept străin şi tulburător.
Leila şi Jasim porniră la drum pe la sfârşitul dimineţii, ca să ajungă la destinaţie pe la începutul amiezii. Pe cer se vedeau nişte nori joşi şi grei, dar cerul nu era complet acoperit, iar Leila observă că atunci când soarele ajungea în spatele norilor, putea distinge câteva dintre cele mai strălucitoare stele de la marginea protuberantei galactice.
Jasim o admonestă ferm:
— Nu te mai uita atât. Asta-i ziua noastră liberă.
Clădirea Şerpilor era un cilindru jos, mare, asemănător cu un rezervor de apă, şi se dovedi că era plin cu un fel de muşchi jilav, cu miros pătrunzător. Când sosiră la intrare, trei dintre gazdele lor îi aşteptau în întâmpinare, încolăciţi pe pământ, lângă gura unui tunel larg, ieşind din muşchi. Trupurile lor erau aproape la fel de late ca ale oaspeţilor şi de vreo opt sau zece metri lungime. Capetele lor aveau doi ochi frontali, dar celelalte organe de simţ nu erau la vedere. Leila le putu distinge gurile şi ştia, din sumar, câte rânduri de dinţi se aflau acolo, dar tăieturile late şi trandafirii rămaseră închise, aproape pierdute prin blana cenuşie.
Şerpii comunicau prin bufnituri surde, de joasă frecvenţă, iar sistemul lor de nomenclatură era complex, aşa că Leila îi etichetă, mental, pe cei trei cu nume alese la întâmplare, uşor exotice – Tim, John şi Sarah – şi-şi regla translatorul ca să fie posibil ca ea să recunoască intuitiv care cine era şi cine i se adresa, precum şi semnificaţia gesturilor lor.
— Bun venit la noi acasă, spuse Tim cu entuziasm.
— Mulţumim că ne-aţi invitat, răspunse Jasim.
— A trecut ceva timp de când n-am mai avut vizitatori, explică Sarah. Aşa că suntem cu adevărat încântaţi să vă vedem.

— Cât timp a trecut de-atunci? Întrebă Leila.

— Douăzeci de ani, zise Sarah.

— Dar noi am venit aici pentru o viaţă tihnită, adăugă John. Aşa că ne-am aşteptat să fie aşa, o vreme.

Leila se îndoia că un clan de vreo sută de indivizi ar putea găsi, vreodată, o viaţă tihnită, dar poate că intruziunile nedorite din afară erau de natură diferită faţă de dramele de familie.

— Vreţi să intraţi în cuib? Întrebă Tim. Dacă nu doriţi să intraţi, n-o să ne supărăm, dar toată lumea ar dori să vă vadă, iar unii dintre noi nu se simt prea bine în exterior.

Leila privi spre Jasim. El îi spuse discret:

— Putem trece la vederea în infraroşu, şi ne putem ajusta pentru a tolera mirosul.

Leila căzu de acord.

— Bine, îi spuse Jasim lui Tim.

Tim se strecură în tunel şi dispăru cu o mişcare rapidă şi elegantă, apoi John le făcu oaspeţilor semn cu capul să-l urmeze. Leila intră prima, împingându-se pe panta blândă cu genunchii şi coatele. Planta cultivată de Şerpi pentru cuib forma o suprafaţă răcoroasă, uscată, elastică. Îl putea zări pe Tim la circa zece metri în faţă, ca pe un vierme gigantic şi luminos, strălucind din cauza căldurii corporale, încetinind acum ca s-o lase să-l ajungă din urmă. Ea privi înapoi la Jasim, care acum arăta chiar şi mai ciudat decât Şerpii, cu faţa şi braţele pătate cu ciudate fâşii strălucitoare, din cauza efortului.

După câteva minute, ajunseră într-o încăpere de mari dimensiuni. Aerul era umed, însă după îngustimea tunelului atmosfera părea răcoroasă şi proaspătă. Tim îi conduse spre centru, unde-i aşteptau ca să-i salute o mulţime de alţi Şerpi. Dădură ocol, entuziasmaţi, oaspeţilor, lansând bufnituri de încântare şi bun venit. Leila simţi un val de adrenalină; ştia că ea şi Jasim nu erau în nici un pericol, dar dimensiunile şi energia creaturilor erau copleşitoare.

— Ne puteţi spune de ce aţi venit pe Nazdeek? Întrebă Sarah.

— Desigur.

Pentru o clipă, două, Leila încercă să-i întâlnească privirile, însă, la fel ca toţi ceilalţi Şerpi, şi ea se mişca fără încetare, un gest pe care translatorul lui Leila îl categorisi drept un semn de căldură şi entuziasm. Cât despre lipsa schimbului de priviri,

translatorii Şerpilor, care descifrau unele aspecte ale comportamentului uman privind politeţea, deveneau de nefolosit în astfel de circumstanţe şi nu aveau cum să interpreteze greşit acţiunile ei.

— Am venit aici să aflăm cât mai multe despre Distanţi, zise ea.

— Distanţii?

În prima clipă, Sarah păru doar perplexă, dar apoi traducătorul Leilei sugeră o urmă de ironie.

— Dar nu ne oferă nimic.

Pe moment, Leila rămase fără glas. Implicaţia era subtilă, dar indubitabilă. Cetăţenii Amalgamului aveau un protocol rezervat pentru curiozitatea lor reciprocă: publicau câte un rezumat care expunea în mod clar orice fel de informaţii voiau ei ca oamenii, în general, să cunoască despre ei, şi mai preciza dacă erau acceptate şi alte întrebări despre ei. Oricum, un cetăţean era perfect îndreptăţit să nu publice nici un rezumat, iar acea decizie îi era respectată. Când nu era publicată nici o informaţie şi nu era lansată nici o invitaţie, nu mai aveai altceva de făcut decât să-ţi vezi de ale tale.

— Din câte putem spune, nu ne oferă absolut nimic, spuse ea, dar s-ar putea să fie o neînţelegere, un eşec al comunicării.

— Au trimis înapoi toate sondele, răspunse Tim. Chiar credeţi că n-am înţeles ce înseamnă asta?

Jasim interveni:

— Asta înseamnă că nu vor să pătrundem, fizic, în teritoriul lor, să ne plasăm maşinăriile în apropierea caselor lor, dar nu sunt convins că asta ar dovedi că nu au nici o dorinţă de comunicare.

— Ar trebui să-i lăsăm în pace, insistă Tim. Au văzut toate sondele, aşa că ştiu că suntem aici. Dacă vor să ia contact, vor face asta la vremea hotărâtă de ei.

— Să-i lăsăm în pace, repetă un alt Şarpe.

Afirmaţia fu reluată în cor şi de alţii din încăpere. Leila rămase pe poziţie.

— Nu avem nici o idee câte specii şi culturi diferite s-ar putea afla în miez. Una dintre ele trimite înapoi sondele spaţiale, dar, din câte presupunem, ar putea exista alte câteva mii care să nici nu aibă habar că Amalgamul a încercat să ia contact cu ei.

Sugestia declanşa o serie de dispute, unele între oaspeţi şi gazde, altele între Şerpi. În tot acest timp, Şerpii au continuat să-i înconjoare entuziaşti, iar alţii au intrat în încăpere să vadă şi ei noutatea reprezentată de aceşti străini.

Când vociferările pe tema Distanţilor se calmară suficient cât să-i poată permite să schimbe subiectul, Leila o întrebă pe Sarah:

— Voi de ce aţi venit pe Nazdeek?

— Pentru că este departe de rutele importante. Aici, putem reflecta netulburaţi asupra lucrurilor.

— Dar aţi putea avea acelaşi grad de intimitate oriunde. Depinde de ce scrieţi în prezentarea voastră.

Răspunsul lui Sarah era impregnat cu o nuanţă de amuzament.

— Pentru noi, ar fi o grosolănie inimaginabilă să tăiem toate contactele într-un mod explicit. Mai ales cu alţii din specia noastră ancestrală. Pentru a duce o viaţă tihnită, a trebuit să reducem probabilitatea de a întâlni pe cineva care să vrea să ne caute. A trebuit să facem efortul de ne îndepărta, fizic, de toţi, pentru a putea obţine beneficii.

— Cu toate astea, ne-aţi întâmpinat, pe mine şi Jasim, cu mare bucurie.

— Bineînţeles că da. Însă această întâlnire va fi suficientă pentru alţi douăzeci de ani.

Cam atât despre resuscitarea vieţii lor sociale.

— La ce anume reflectaţi în această stare de solitudine?

— La natura realităţii. La foloasele existenţei. La motive pentru a trăi şi la motive pentru a nu trăi.

Leila simţi cum i se încreţeşte pielea de pe antebraţe. Aproape că uitase că-şi fixase o întâlnire cu moartea, indiferent cât era de nesigură ora.

Explică tuturor cum ea şi Jasim se deciseseră să se lanseze într-un proiect grandios înainte de moarte.

— O abordare interesantă, comentă Sarah. Am să mă mai gândesc la asta.

Se opri, apoi adăugă:

— Cu toate că nu sunt sigură că aţi rezolvat problema.

— Ce vrei să spui?

— Va fi cu adevărat mai uşor acum să-ţi alegi momentul potrivit ca să renunţi la viaţă? Nu cumva ai înlocuit, doar, o

alegere delicată cu una şi mai dificilă: să decizi când ai epuizat toate posibilităţile de contactare a Distanţilor?

— Sună ca şi cum nu ne-ai da vreo şansă de reuşită.

Leilei nu-i era teamă de posibilitatea eşecului, dar sugestia că era inevitabil făcea ca lucrurile să fie cu totul altfel. Sarah răspunse:

— Suntem aici, pe Nazdeek, de cincisprezece mii de ani. Nu prea acordăm atenţie lumii din afara cuibului, dar chiar şi din această stare de izolare, i-am văzut pe mulţi rupându-şi gâtul de această stâncă.

— Deci când veţi accepta ideea că propriul vostru proiect e terminat? Contraatacă Leila. Dacă încă nu aţi obţinut ceea ce căutaţi de cincisprezece mii de ani, când vă veţi recunoaşte înfrângerea?

— N-am idee, recunoscu Sarah. La fel ca voi, n-am nici o idee.

V.

Când drumul înainte apăru pentru prima dată, n-a fost nimic care să-l deosebească de o mie de alarme ivite până acum.

Era în cel de-al şaptesprezecelea an al lor pe Nazdeek. Îşi lansaseră propriul observator – dotat cu ultimele rafinamente culese de prin toată galaxia – cu cincisprezece ani mai înainte şi, de-atunci, confirmase rezultatele nule ale predecesorilor lor.

Se cufundaseră într-o rutină tacticoasă, explorând sistematic posibilităţile pe care observaţia nu le exclusese încă. Pendulând între scenarii care, în mod clar, nu duceau nicăieri - prezenţa în miez a unei civilizaţii extrovertite, bogate din punct de vedere energetic, gata să rişte, căutând contacte prin toate mijloacele care-i stau la dispoziţie – şi numărul infinit de posibilităţi care, de la această distanţă, nu puteau fi deosebite de absenţa oricăror urme de viaţă şi de absenţa tuturor maşinăriilor, cu excepţia uneia rudimentare, dar eficiente, pe post de paznic al porţii, din când în când, din fluxurile de date bolboroseau până la suprafaţă dovezi ispititoare, dar numai pentru a se disipa apoi în statistici insignifiante la o supraveghere continuă.

De pe Nazdeek puteau fi distinse zeci de miliarde de stele zăcând în teritoriul Distanţilor, unele dintre ele evoluând sau interacţionând violent pe o scară temporală la nivel de ani sau

luni. Găurile negre le jupuiau şi le înghiţeau companionii. Stele neutronice şi pitice albe furau combustibilul nou şi apoi străluceau ca nove. Grupuri de stele se ciocneau şi se sfâşiau unele pe altele. Dacă adunai destul de mult timp datele despre această menajerie, te puteai aştepta să dai peste orice. Leila n-ar fi fost surprinsă să se plimbe prin grădină într-o noapte şi să găsească un semn de bun venit desenat pe cer, înainte ca tiparul întâmplător al novelor să pălească, iar mesajul să se dizolve din nou în aleatoriu.

Când telescopul lor cu raze gamma surprindea o lucire a ceva ciudat – nucleul unui anumit izotop de fluor, destrămându-se după o stare de excitare, când nu era nici un fel de sursă apropiată pentru o astfel de radiaţie care să fi putut pune nucleul în acea stare – ar fi constituit doar încă un fapt aleatoriu, inexplicabil, adăugându-se unui morman înalt cu astfel de evenimente. Când acelaşi licăr a fost observat din nou, nu foarte departe, Leila se gândi că dacă un nor de gaze, cu conţinut bogat de fluor, putea fi afectat într-un loc de către o sursă invizibilă de radiaţii, nu trebuia să fie surprinzător dacă acelaşi lucru se întâmpla în altă parte, în acelaşi nor.

Se mai întâmplă o dată. Cele trei evenimente se aliniau în spaţiu şi timp într-o manieră care sugera un puls scurt de raze gamma, sub forma unui fascicul foarte îngust, lovind în trei puncte diferite din norul de gaze. Totuşi, în muntele de date adunate de predecesorii lor, coincidenţe mult mai şocante decât aceasta se petrecuseră de sute de mii de ori.

Cu cea de-a patra străfulgerare, echilibrul numerelor începu să se clatine. Razele gamma secundare ajunse pe Nazdeek nu dezvăluiau decât o amprentă firavă şi distorsionată a radiaţiei originale, însă toate cele patru străfulgerări aveau coerenţa unei singure raze înguste. În miez, existau mii de surse de raze gamma cunoscute, dar frecvenţa radiaţiei, direcţia razei şi profilul temporal al pulsului nu se potriveau cu niciuna dintre ele.

Arhivele scoaseră la iveală câteva zeci de ocazii când acelaşi fel de emisii au fost văzute din nucleele de fluor, în condiţii similare. N-au fost niciodată mai mult de trei evenimente conectate, însă o secvenţă se întâmplase pe o direcţie nu departe de cea actuală.

Leila se opri lângă pârâu şi începu să modeleze posibilităţile. Dacă raza lega două obiecte în zbor propulsat, orice predicţie era imposibilă. Dacă receptorul şi transmiţătorul se aflau în zbor inerţial şi făceau corecţii doar ocazional, datele trecute şi actuale combinate îi puteau oferi o previziune plauzibilă privind viitoarea orientare a razei.

Jasim privi simularea ei, o bulă din stele şi ecuaţii, proiectată mental, plutind deasupra apei.

— Întreaga traiectorie va depăşi limitele, zise el.

— Nu mai spune!

Teritoriul Distanţilor era mai mult sau mai puţin sferic, ceea ce-l transforma într-un ansamblu convex: nu puteai ajunge între oricare două puncte din interiorul său fără să intri în teritoriul propriu-zis.

— Dar priveşte cât de mult se împrăştie raza. Din datele obţinute de la fluor, aş zice că are o lăţime de zeci de kilometri în momentul când ajunge la receptor.

— Aşadar, s-ar putea ca nici să n-o intercepteze? Să lase o parte din ea să ajungă în discul galactic?

Nu părea convins. Leila spuse:

— Uite, dacă au făcut chiar tot posibilul să ascundă asta, în primul rând nu am fi văzut niciodată semnalele.

— Norii de gaze cu mult fluor sunt extrem de rari. Evident, au recepţionat o frecvenţă care n-ar fi împrăştiată în circumstanţe obişnuite.

— Da, însă aceasta este doar o chestiune de primire a semnalului prin mediul local. Noi alegem singuri frecvenţele care nu vor interacţiona cu nici o substanţă a cărei prezenţă să fie posibilă de-a lungul traseului, însă nici o alegere nu-i perfectă, şi acceptăm asta. Mie mi se pare că au făcut acelaşi lucru. Dacă ar fi fost nişte purişti fanatici, ar comunica prin metode complet diferite.

— Bine.

Jasim se întinse spre model.

— Aşadar, unde am putea merge şi să fie în direcţia privirii?

Răspunsul scurt era „nicăieri”. Dacă raza nu era complet blocată de ţinta sa vizată, s-ar împrăştia considerabil, în drum spre discul galactic, dar nu s-ar lăţi atât de tare încât să treacă

peste fie şi un singur punct unde Amalgamul ar avea vreun avanpost de orice fel. Leila spuse:

— E ceva prea bun ca să ratăm. Trebuie doar să plasăm un observator decent în calea ei.

Jasim fu de acord.

— Şi trebuie s-o facem înainte ca aceste noduri să decidă că s-au abătut prea aproape de ceva periculos şi să-şi pornească motoarele pentru o corecţie de curs.

Trecură în revistă posibilităţile. Oriunde-şi stabilise Amalgamul prezenţa, infrastructura deja prezentă pe teren putea converti datele în orice fel de obiect material. Să te transmiţi pe tine însuţi într-un asemenea loc, împreună cu toate cele necesare, era simplu ca bună ziua: viteza luminii era singura constrângere. Pretenţiile excesive asupra resurselor locale puteau fi refuzate, însă cererile modeste erau rareori respinse.

Mult mai dificilă era construirea, la locul faptei, a ceva nou, folosind materia primă, dar fără să existe un receptor; în acest caz, în locul informaţiei pure, nu numai că trebuia să cheltui energie propulsând sporii la viteze relativiste – un cost care creştea progresiv ca urmare a masei scutului protector – după care trebuia să pierzi o mulţime din timpul câştigat cu o fază îndelungată pentru frânare, altfel sporul va ajunge la ţintă cu suficientă energie încât să se transforme în plasmă. Interacţiunile cu mediul interstelar puteau fi utilizate pentru încetinirea sporului, evitând necesitatea de a plimba mai multă masă pentru a o folosi ca propulsie la operaţiunile de frânare, însă întreaga procedură era dezgustător de ineficientă.

Şi mai greu era să aduci ceva substanţial în orice punct din vastul spaţiu dintre stele. Fără materii prime la îndemână la destinaţie, totul trebuia transportat din altă parte. Cel mai bun punct de pornire era, de obicei, trimiterea unui spor inginerese într-un nor de comete, cu o slabă legătură gravitaţională cu steaua sa asociată, însă nu orice nor de acest fel era uşor de prelucrat şi totul cerea timp şi cantităţi obscen de mari de energie.

Pentru a aranja livrarea unui observator la cel mai accesibil punct de pe linia de vedere a razei, călătorind la viteza corectă, ar fi necesari cincisprezece mii de ani. Iar asta numai dacă culturile locale, care posedau cele mai apropiate facilităţi,

şi care aveau drept de veto privind folosirea materiilor prime, acceptau imediat cererea lor.

— Cât timp trece între corecţiile de rută? Se întrebă Leila.

Dacă constructorii acestei reţele ipotetice erau eficienţi, nodurile puteau pluti o vreme în spaţiul interstelar fără nici un fel de probleme, dar în miez totul se consuma mai repede decât în discul galactic, iar necesitatea de a contracara efectele gravitaţionale ar putea surveni mult mai curând. Nu exista nici o cale de a face o predicţie consistentă, însă puteau aprecia lejer că intervalul era între opt şi zece mii de ani.

Leila se strădui să se împace cu realitatea.

— Vom încerca din această poziţie şi dacă suntem norocoşi am putea surprinde ceva. Dacă nu, vom încerca din nou dacă raza se mută.

Trimiterea primului observator în căutarea razei ar fi în van; chiar şi cu deplasarea inerţială actuală a nodurilor, punctul de observare s-ar deplasa cu o viteză la o fracţiune din cea a luminii faţă de stelele locale. Amplificată de distanţele enorme străbătute, o mică schimbare de direcţie în miez ar putea trimite raza într-o abatere laterală de ani-lumină până în momentul când ar atinge discul galactic.

— Aşteaptă, zise Jasim.

Mări regiunea din jurul căii proiectate a razei.

— Ce cauţi?

El se adresă hărţii:

— Există două avanposturi ale Amalgamului aşezate într-o linie dreaptă care să intersecteze raza?

Harta îi răspunse pe un ton uşor neîncrezător:

— Nu.

— Am sperat prea multe. Atunci există trei pe un plan care să intersecteze raza?

Harta glăsui:

— Există între zece şi optsprezece triple care întrunesc această condiţie.

Leila îşi dădu brusc seama la ce se gândea el. Râse şi-l strânse de braţ.

— Eşti complet nebun!

Jasim rosti:

— Lasă-mă, mai întâi, să stabilesc cifrele, iar după aceea n-ai decât să mă ironizezi.

Îşi reformulă întrebarea adresată hărţii:

— Printre câte din aceste triple ar putea trece raza, intersectând triunghiul pe ale cărui vârfuri se situează?

— De la a zecea până la a şasea.

— Cât de aproape de noi este cel mai apropiat punct de intersecţie a razei cu oricare dintre aceste triunghiuri, dacă distanţele sunt măsurate via cea mai proastă variantă a celor trei avanposturi, cel care face traiectoria să fie cea mai lungă?

— La şapte mii patru sute douăzeci şi şase de ani-lumină.

Leila comentă:

— Frânare prin coliziune. Cu trei componente?

— Ai o idee mai bună?

Mai bună decât dublu faţă de cea mai rapidă metodă convenţională?

— Nu-mi vine nimic în minte. Lasă-mă să mă gândesc.

Frânarea în mediul interstelar rarefiat era un proces lent. Dacă voiai să livrezi rapid o încărcătură într-un punct aflat, fortuit, undeva, pe o linie dreaptă între două avanposturi existente, puteai lansa două pachete separate, din două locuri diferite şi le puteai lăsa să se „ciocnească” când se întâlneau, sau, mai degrabă, le lăsai să se frâneze magnetic unul pe altul. Dacă aranjai ca pachetele să aibă impuls egal şi opus, se vor opri fără a mai fi nevoie să arunci masă de reacţie sau să te agăţi de molecule în trecere, iar o parte din energia lor cinetică ar putea fi recuperată sub formă de electricitate şi înmagazinată pentru o utilizare ulterioară.

Orientarea şi sincronizarea trebuiau să fie perfecte. Pachetele relativiste nu efectuau corecţii de traiectorie în timpul deplasării, iar datele disponibile la fiecare loc de lansare despre locul precis al celuilalt reprezentau, întotdeauna, o predicţie potenţial imperfectă, nu o declaraţie faptică temeinică. Chiar şi cu prodigioasele resurse astrometrice şi de calcul ale Amalgamului, obţinerea unor alinieri milimetrice la distanţe de mii de ani-lumină nu mai putea fi garantată.

Acum Jasim voia să facă trei dintre aceste încărcături să se întâlnească, să execute un dans electromagnetic elaborat şi să termine atingând viteza adecvată pentru continuarea urmăririi ţintei în mişcare, raza.

Seara, întorşi acasă, lucrară cot la cot la diverse simulări. Era uşor să găseşti modele care funcţionau dacă totul mergea

perfect, însă ei continuară să caute cea mai robustă varietate, cu toleranţa cea mai mare la micile erori de aliniament. La frânarea standard, cu două corpuri, soluţia obişnuită presupunea ca primul pachet să fie de forma unui cilindru, pentru a trece printr-o gaură din celălalt pachet. După ce treceau unul prin celălalt, cele două pachete se îndepărtau din nou, câmpurile magnetice fiind comutate de la respingere la atracţie. Urmau mai multe „ricoşeuri”, iar în decursul procesului o cantitate cât se poate de mare de energie cinetică se convertea, gradat, în curenţi de superconductivitate, pentru înmagazinare, în vreme ce restul se disipa sub formă de radiaţie electromagnetică. Ca să determini trei obiecte să se întâlnească într-un anumit unghi nu numai că asta însemna ca sincronizarea şi poziţionarea să fie şi mai decisive, dar distrugea orice simetrie simplă, axială, introducând riscuri mai mari pentru stabilitate.

Sosiră zorii înainte ca ei să se oprească asupra unui model optim, care efectiv să împartă problema în două. În primul rând, pachetul unu, o sferă, va întâlni pachetul doi, un tor, străbătând deschizătura din mijloc, apoi săltând înainte şi înapoi de şaptesprezece ori. Planul torului va face unghi cu direcţia lui de deplasare, permiţând sferei să-l abordeze frontal. Când cele două obiecte vor ajunge, în final, să se distanţeze unul de celălalt, ele vor avea o componenţă a vitezei lor care le va duce direct spre pachetul trei, un cilindru cu o gaură axială de sondă.

Din cauză că interacţiunile electromagnetice sunt la fel ca în cazul cu două obiecte – autocentrare, stabilitate intrinsecă - un mic grad de eroare de aliniament la fiecare din aceste întâlniri n-ar fi fatal. În cazul obişnuit pentru două obiecte, cu toate că nu necesita pachetul combinat, după ce toate salturile şi disiparea de energie se terminau, deplasarea era atât de precis determinată, încât se putea trece printr-un alt cerc îngust.

Nu existau însă garanţii, iar la sfârşit, rezultatele vor fi în mâinile altor oameni. Puteau trimite solicitări în direcţia celor trei avanposturi, cerând ca aceste obiecte să fie lansate în momentele necesare, pe traiectoriile necesare. Trebuinţele energetice se aflau pe undeva pe la marginea regulilor de politeţe, şi era posibil ca una sau mai multe solicitări să fie, pur şi simplu, respinse.

Jasim izgoni modelele cu un gest din mână, apoi se întinseră pe covor, unul lângă celălalt.

— N-am crezut niciodată că vom ajunge atât de departe. Chiar dacă este vorba de un miraj, nu mi-a trecut niciodată prin minte că vom găsi unul care să merite urmărit, zise el.

Leila răspunse:

— Nu ştiu la ce m-am aşteptat. La un soi de mare sminteală: vreo luptă îndelungată, obositoare şi amuzantă, resimţită ca şi cum ai rătăci ani în şir prin junglă şi ai sfârşi-o pierzându-te cu totul.

— Şi apoi?

— Te predai.

Jasim rămase tăcut o vreme. Leila putea simţi că punea el ceva la cale, dar nu insistă.

— Să ne deplasăm chiar noi până la acest observator, sau să aşteptăm aici rezultatele? Zise el.

— Ar trebui să mergem. E clar! Nu vreau să zac şi să aştept pe aici timp de cincisprezece mii de ani. Putem lăsa observatoarele din Nazdeek să caute mai multe raze de fluorescentă şi rezultate de transmisie, aşa că vom afla de ele oriunde am ajunge.

— Asta are noimă.

Jasim şovăi, apoi adăugă:

— Când plecăm, nu vreau să lăsăm nici o copie de rezervă.

— Ah.

Călătoriseră de la Najib fără să lase nimic din ei în urmă; dacă transmiterea lor nu ar fi reuşit, din cine ştie ce motiv, să ajungă pe Nazdeek, nu ar fi existat nici o copie de rezervă a informaţiilor lor care să fie resuscitată pentru reluarea vieţii întrerupte. Deplasarea prin reţelele de comunicaţii stabilite în Amalgam comporta doar riscuri neglijabile. Dacă se avântau spre locul ipotetic al acestei staţii-gata-să-fie-asamblată pe nicăieri, era cu totul posibil să se îndrepte spre infinit, fără a mai fi instantiaţi din nou.

— Te-ai săturat de ce facem? Sau de ceea ce-am devenit? Întrebă Leila.

— Nu-i vorba de asta.

— Această ocazie nu-i ceva de genul „fii totul sau nimic”. Acum că ştim cum să căutăm razele, sunt sigură că o vom

depista şi pe-asta după ce se modifică. Dacă insistăm, am mai putea găsi câteva mii.

— Ştiu, zise el. Nu vreau să ne oprim. Nu vreau să-i punem capăt. Dar vreau să risc să-i pun capăt. Doar o dată. Cu toate că nu înseamnă nimic.

Leila se ridică şi-şi lăsă capul pe genunchi. Putea înţelege ce simţea el, dar asta tot o tulbura.

— Deja am realizat ceva extraordinar. De un milion de ani, nimeni n-a mai găsit un indiciu ca acesta. Dacă vom lăsa asta posterităţii, se va merge până la capăt, putem fi siguri. Însă vreau, cu disperare, să fiu eu cel care face asta. Împreună cu tine, zise Jasim.

— Şi pentru că vrei cu atâta stăruinţă, trebuie să accepţi şi posibilitatea de a pierde?

— Da.

Exista ceva ce nu mai încercaseră niciodată. În tinereţea lor, nu şi-ar fi riscat niciodată, cu bună ştiinţă, viaţa. Erau mult prea îndrăgostiţi, prea nerăbdători să-şi trăiască viaţa încă netrăită; miza era insuportabil de mare. În anii amurgului lor, pe Najib, ar fi fost ceva simplu de făcut, dar ar fi constituit o plăcere de-a dreptul insipidă. Jasim se ridică şi-i luă mâna.

— Te-am rănit cu toate astea?

— Nu, nu.

Clătină din cap meditativă, încercând să-şi adune gândurile. Nu voia să-şi ascundă simţămintele, însă voia să şi le exprime cu precizie, nu să le expulzeze din ea cu o grabă nedumerită.

— Întotdeauna am crezut că vom ajunge împreună la final. Că vom atinge un anumit loc din junglă, ne vom uita de jur împrejur, vom schimba o privire şi vom şti că am ajuns. Fără măcar să fie nevoie s-o spunem cu glas tare.

Jasim o trase spre el.

— Bine, îmi pare rău. Uită tot ce-am spus.

Leila îl împinse, iritată, de lângă ea.

— Nu-i ceva ce poţi să retragi. Dacă ăsta-i adevărul, atunci asta este. Lasă-mi doar ceva timp ca să mă decid ce vreau.

Lăsară subiectul deoparte şi se îngropară în muncă: perfecţionarea proiectului pentru noul observator, pregătirea solicitărilor de remis celor trei avanposturi. Una dintre planetele către care-şi vor trimite cererea aparţinea Şerpilor, aşa că Leila

şi Jasim se duseră să le viziteze cuibul pentru a doua oară, pentru a cere sfaturi cu privire la cea mai bună cale de a cerşi acest favor. Vecinii lor părură şi mai entuziasmaţi să-i vadă din nou decât la vestea că în mantia veche de un milion de ani a discreţiei Distanţilor apăruse o mică spărtură. Când Leila conduse, uşor, discuţia spre acest punct, Sarah îi spuse:

— Sunteţi aici, acum, oaspeţii noştri în carne şi oase. Sunt convinsă că voi fi moartă de mult înainte ca Distanţii să facă la fel.

Leila se gândi: Oare de ce fel de lăcomie stranie sufăr? Pot fi onorată de creaturi care s-au ridicat din ţărână dintr-o moleculă total diferită decât strămoşii mei. Pot sta împreună cu ei şi discuta filosofia vieţii şi a morţii. Amalgamul şi-a alăturat, deja, orice participant din galaxie, doritor de o conversaţie vastă. Iar eu vreau să mă duc şi să trag cu urechea la Distanţi? Doar pentru că o fac pe inabordabilii de un milion de ani?

Trimiseră cereri pentru construirea a trei module, care să fie lansate de cei trei colaboratori ai lor, încă în necunoştinţă de cauză, precizând numărătoarea inversă până la nanosecundă, dar lăsând o marjă de discuţii de zece ani asupra proiectului. Leila se simţea optimistă; indiferent cât de bazat devenise cuibul din Nazdeek, bănuia că nici o cultură cu posibilităţi de deplasare prin spaţiu nu putea rezista şansei de a arunca o privire după draperie.

Aveau de aşteptat treizeci şi şase de ani înainte de a putea urma şi ei, în siajul petiţiilor lor; la punctul culminant al decalajului de zece ani, modulele noului observator vor călători cu o viteză la o fracţiune dintr-un procent sub cea a luminii, aşa că aveau nevoie de un avans.

Dinspre miez nu mai apărură nici un fel de străfulgerări edificatoare de raze gamma, dar Leila nici nu se aştepta la vreuna prea curând. Trimiseseră vestea descoperirii lor spre alte lumi din apropierea teritoriului Distanţilor, astfel ca, în cele din urmă, o mie de alte grupuri, cu puncte de observaţie diferite, vor căuta acelaşi gen de dovezi şi vor găsi propriile lor căi de explorare şi interpretare a lor. Era, oarecum, dureros, să-şi împrăştie în toate cele patru zări descoperirea atât de greu făcută, pentru a fi folosită de oricine – poate chiar să fie depăşiţi, iar alţii să fie răsplătiţi cu o recompensă mult mai mare – însă şi ei s-au folosit de generozitatea predecesorilor lor,

atunci când au sosit pe Nazdeek, iar magnitudinea brută a problemei lor făcea ca orice cramponare de propriul lor mic triumf să fie o perversiune.

Iar când, în cele din urmă, sosi şi ziua plecării lor, Leila ajunse la o decizie. Înţelegea necesitatea lui Jasim de a risca totul, iar într-un fel, chiar accepta asta. Dacă-şi imaginase întotdeauna că vor termina asta împreună – chinuindu-se, umăr la umăr, până când drumul înainte se va fi pierdut, iar arboretul se închidea peste ei – atunci asta ar fi ceea ce-ar risca. Va aduce partea întunecată în propriul lui pariu.

Când casa le despărţi minţile pentru a le trimite să caute raza, Leila lăsă o copie a sa îngheţată pe Nazdeek. Dacă la momentul prevăzut nu ajungea nici o veste despre sosirea lor cu bine, se va trezi şi va continua cercetările.

Singură.

VI

— Bun venit pe Trident. Suntem onoraţi de prezenţa celui mai distins dintre oaspeţii noştri.

Jasim stătea lângă pat, agitând un stegulet triunghiular. Roşu, verde şi albastru pe la colţuri, amestecate cu albul din centru.

— De cât timp eşti treaz?

— De vreo oră, spuse el.

Leila se încruntă, apoi el adăugă pe un ton de scuze:

— Dormeai foarte profund şi n-am vrut să te deranjez.

— Eu ar trebui să fiu cea care-ţi urează bun venit, zise ea. Tu eşti cel care s-ar putea să nu se mai fi trezit niciodată.

Fereastra dormitorului dădea spre o privelişte uluitoare a cerului înstelat. Nu era o perspectivă spre miez – de acum, Leila putea recunoaşte uşor spectrul distinctiv al stelelor din regiune – dar chiar şi aceste stele din discul galactic erau atât de tăioase şi strălucitoare încât nu semăna cu nici un cer văzut de ea vreodată.

— Ai fost jos? Întrebă ea.

— Nu încă. Am vrut să hotărâm asta împreună.

Casa nu avea o aripă fizică aici; micul observator nu dispunea de nici o masă în plus pentru frivolităţi de genul întrupării lor, darămite să mai comită şi alte sminteli arhitectonice în plin spaţiu cosmic. „Jos” nu ar fi nimic altceva

decât o imagine pe care erau liberi s-o conceapă după bunul plac.

— Totul a funcţionat, rosti ea, nevenindu-i să creadă.

Jasim îşi întinse braţele.

— Suntem aici, nu?

Priviră reconstruirea primelor două module care soseau împreună. Sincronizarea şi traiectoriile erau aproape de perfecţiunea la care puteau spera, iar magneţii de superconductibilitate fuseseră construiţi la un asemenea standard de puritate şi omogenitate, încât îmbrăţişarea magnetică părea o simulare idealizată. În momentul când cele două piese se îmbinară, cel de-al treilea modul se afla la numai câteva minute distanţă. O discrepanţă insesizabilă dintre realitate şi predicţia în transfer a impulsului în radiaţii făcea compoziţia să se deplaseze la un unghi uşor diferit de cursul său aşteptat, dar când întâlni cel de-al treilea modul, câmpurile magnetice se angrenau încă într-o configuraţie stabilă, şi mai exista energie de rezervă pentru ghiontul dat ansamblului final pentru a fi perfect în linie cu balansul razei Distanţilor.

Amalgamul se ridicase la nivelul aşteptărilor: trei lumi, pline de fiinţe cu care nu se întâlniseră niciodată, care nu le datorau nimic, cu care nu împărtăşeau nici măcar aceeaşi moştenire moleculară, fiecare deviase suficientă energie cât să-şi ilumineze toate oraşele lor timp de un deceniu şi urmaseră instrucţiunile date de străini până la ultimul atom, până la nanosecundă, pentru a face să funcţioneze totul.

Ce se întâmpla acum depindea în întregime de Distanţi.

Tridentul funcţiona de aproximativ o lună când proiectanţii săi veniseră să-şi ocupe locul. Până acum, nu observase nici un fel de semnale cu raze gamma ieşind din protuberantă. Acel puls deosebit pe care Leila şi Jasim îl văzuseră declanşând fluorescenta se va fi epuizat de mult, bineînţeles, însă utilitatea localizării lor actuale a fost afirmată pe baza a trei prezumţii: Distanţii vor folosi aceeaşi rută pentru multe alte transmisiuni de date; o parte din radiaţia purtătoare de informaţii va trece de receptorul intenţionat; iar cele două noduri ale reţelei au continuat să meargă inerţial suficient de mult timp ca datele împrăştiate să sosească, totuşi, aici, de-a lungul aceleiaşi traiectorii previzibile.

Fără aceste trei componente suplimentare, livrate de către cei mai puţin credibili dintre partenerii lor, Tridentul vă fi inutil.

— Jos, spuse Leila. Poate vreo verandă cu pereţii de sticlă?

— Îmi place cum sună.

Convocă un plan al casei şi schiţă câteva idei, apoi coborâră ca să le încerce la scară naturală.

Stătuseră pe orbită în jurul Najibului şi călătoriseră întrupaţi spre cele trei lumi ale sale, frumoase, asemănătoare şi golaşe, însă nu mai fuseseră niciodată astfel în spaţiul interstelar. Sau, cel puţin, nu fuseseră niciodată conştienţi de asta.

Încă nu erau cu adevăraţi întrupaţi, dar nu aveai nevoie de carne şi oase ca să simţi vidul din jurul tău; să fii conştient şi comutat la o descriere onestă a mediului tău înconjurător era suficient. Cea mai aproape dintre lumile susţinătoare ale Tridentului se afla la şase sute de ani-lumină depărtare. Distanţa până la Najib era incomensurabilă. Leila păşea încoace şi-ncolo pe verandă, privind spre stele, ezitantă în trupul său virtual, nesigură sub falsa gravitaţie.

Trecurseră douăzeci şi opt de mii de ani de când plecaseră de pe Najib. Toţi copiii lor şi nepoţii lor mai mult ca sigur că aleseseră moartea, cu mult timp în urmă. Nici un mesaj nu fusese trimis după ei pe Nazdeek; Leila ceruse ea însăşi această tăcere, temându-se că ar fi insuportabil de dureros să afle veşti, zi de zi, cărora să nu le poată da nici un răspuns semnificativ, despre evenimente la care ea n-ar putea participa niciodată. Acum regreta asta. Ar fi vrut să citească despre vieţile nepoţilor ei, aşa cum ar face-o cu biografia unui strămoş. Voia să afle cum se terminaseră lucrurile, aşa ca un călător în timp ce era.

Trecu o a doua lună de observare, nimic nou. Un flux de date, ajuns până la ei de pe Nazdeek, era la fel de irelevant. Pentru că orice nou indiciu privitor la localizarea razei ajuns la Nazdeek şi apoi trimis pe Trident străbătea drumul cu mii de ani mai mult decât trecerea directă a razei înseşi, aşa că, dacă Nazeek găsea dovezi că raza rămăsese „încă” pe traiectorie, toate acestea erau veşti depăşite despre un puls pentru care nu fuseseră acolo să-l intercepteze. Oricum, dacă Nazdeekul raporta că raza se deplasase, cel puţin asta le-ar fi pus imediat

capăt chinurilor, spunându-le că Tridentul a fost construit prea târziu.

Jasim aranja pe verandă o grădină de legume şi crescu, la lumina stelelor, plante comestibile exotice. Leila se conformă şi mancă alături de el; era un joc nevinovat. Ar fi putut imagina orice în jurul casei: peisaje de pe oricare din planetele vizitate de ei, desenate din amintirile lor, orice lume imaginară. Dacă această mică prefăcătorie era suficientă pentru a-i ajuta să-şi menţină sănătatea mintală şi să-i ancoreze de realitate, atunci aşa să fie.

Din când în când, Leila simţea câte unul dintre cele mai ciudate accese de izolare induse de Trident: iată, cunoaşterea întregii galaxii nu mai era la vârful degetelor ei. Descrierea lor drept călători codificase vastele amintiri personale, declarative şi episodice, iar printre bagajele lor erau incluse biblioteci prodigioase, însă ea era obişnuită să aibă mult mai mult la dispoziţie. Fiecare planetă populată deţinea un depozit de informaţii care erau, pur şi simplu, prea voluminoase pentru a fi stocate pe Trident, împreună cu un flux constant de exabyţi de ştiri trimise de alte lumi. Oriunde te aflai în galaxie, unele ştiri erau deja vechi, teorii ademenitoare, deja discreditate, unele date cu totul ieşite din uz. Deşi, Leila o ştia, existau şi miliarde de fapte confirmate riguros – rezultate a milioane de ani de gândire, experiment şi observaţii – care dispăruseră dincolo de posibilităţile ei de acces.

Întrebări, la care orice copil din Amalgam s-ar fi aşteptat să i se răspundă instantaneu, necesitau o mie două sute de ani până primeau o replică.

Nu-i veni în minte nici un fel de astfel de întrebare, dar mai apăreau momente când simplul fapt că lucrurile stăteau chiar aşa o făcea să se simtă insuportabil de dezrădăcinată, plutind în derivă nu numai faţă de trecutul şi semenii ei, ci şi faţă de civilizaţia însăşi.

Tridentul ţipă:

— Date!

Leila era pe cale să înregistreze o vedere pentru Şerpii de pe Nazdeek. Jasim se afla pe verandă, udându-şi plantele. Leila se întoarse tocmai la timp ca să-l vadă trecând prin perete, după ce comandase cărămizilor să se despartă ca o cortină din tifon.

Se aşezară unul lângă altul, privind primirea fluxului de analiză.

Un puls de raze gamma, de frecvenţa aşteptată, provenit din exact locul care trebuia, tocmai trecuse peste Trident. Raza era masiv atenuată de distanţă, fără a mai pomeni că mare parte din energie fusese interceptată de posesorul ei îndreptăţit, dar scăpase destul şi ajunsese suficient pe Trident încât observatorul să descifreze natura pulsului.

Fără nici o îndoială, era modulat cu informaţii. Existau modificări repetate, precise, de fază în radiaţie, de neimaginat în componenţa oricărei surse naturale de raze gamma, şi care ar fi fost lipsite de sens în oricare rază produsă artificial cu oricare alt scop decât comunicarea.

Pulsul avusese o durată de trei secunde, transportând cam zece la puterea douăzeci şi patru de biţi de date. Mare parte din încărcătură părea să fie întâmplătoare, însă asta nu excludea un conţinut cu înţeles; sugera o criptare eficientă. Reţeaua Amalgamului trimitea date criptate prin canalele clasice, sigure, precum acesta, iar cheile necesare pentru decodificarea lor se expediau printr-un al doilea canal cuantic. Leila nu se aşteptase nici o clipă să pună mâna pe informaţii necriptate, dezvăluind, într-o clipită, secretele Distanţilor. Să aibă o dovadă clară că în miez exista cineva care discuta cu altcineva şi să fie confirmată o parte din canalul lor de legătură însemna o satisfacţie suficientă. Dar nu era numai atât. Între mesajele propriu-zise, Tridentul identificase secvenţe scurte, ordonate, necriptate. Până la un anumit grad, totul se făcea pe ghicite, însă având o cantitate atât de mare de date, măsurile statistice constituiau indicatori puternici. O parte din date păreau să fie informaţii despre trafic, adrese pentru mesajele transportate prin reţea. O altă parte părea să constituie informaţii despre traiectoriile curente şi viitoare ale nodurilor. Dacă Tridentul decriptase cu adevărat asta, puteau calcula unde să-l poziţioneze pe succesorul său. De fapt, dacă-l plasau pe succesorul său suficient de aproape de miez, era posibil să menţină constant acest observator în zona de dispersare a razei.

Jasim nu putu să reziste ideii de a o face pe avocatul diavolului.

— Ştii, asta ar putea fi doar o parte a ceea ce ne aruncă înapoi toate sondele, discutând cu o altă componentă a sa. Distanţii înşişi ar putea fi, de fapt, morţi, în vreme ce sistemul lor de securitate continuă să duduie de flecărelile sale paranoide.

Leila zise cu voioşie:

— Las-o mai moale cu ipotezele. Nu înghit momeala.

Se întoarse să-l îmbrăţişeze şi se sărutară.

— Am uitat şi cum să sărbătorim. Şi acum ce facem? Zise ea.

El îşi plimbă, uşor, vârful degetelor de-a lungul braţului ei. Leila deschise peisajul, creând o a patra dimensiune spaţială. Îi luă mâna, o sărută, şi i-o puse pe inima ei pulsând. Trupurile li se reconfigurară, terminaţiile nervoase acoperind toate suprafeţele, în interior şi exterior.

Jasim intră în ea, iar ea în el, topologia mediului ambiant schimbându-se pentru a-i învălui pe amândoi într-o îmbrăţişare mutuală. Din viaţa lor dispăru totul, în afară de plăcere, triumf şi prezenţa fiecăruia, pe cât de apropiată ar putea fi vreodată.

VII

— Sunteţi aici pentru Petrecerea de Ascultare?

Heptapodul chitinos, care rătăcea pe strada aglomerată cu un cărucior cu mâncare, dăruind-o la întâmplare, cu mărinimie, îi oferi Leilei o tavă cu gustări preparate conform preferinţelor ei şi ale lui Jasim. O acceptă, apoi se opri pentru a permite ca Tassef, planeta pe care tocmai puseseră piciorul, să o informeze asupra înţelesului întrebării. Oamenii din întreaga regiune, îi explică Tassef, călătoriseră până pe această lume pentru a asista la un eveniment special. Cu aproximativ cincisprezece mii de ani înainte, o emisie de informaţii dinspre reţeaua Distanţilor fusese interceptată de un observator din apropiere. Izolate, aceste emisii însemnau foarte puţin; oricum, localnicii sperau că măcar unul dintre observatoarele menţionate în apropiere de Massa, pe partea cealaltă a miezului galactic, ar fi putut intercepta scurgeri de date incluzând şi multe dintre pachetele identice cu informaţii, transmise cu patruzeci de mii de ani înainte. Dacă astfel de observaţii au avut loc, cu adevărat, vestea conţinutului lor exact ar trebui acum, în sfârşit, să fie pe cale să ajungă pe Tassef prin rutele mai lungi, din interiorul discului galactic, ale reţelei Amalgamului. Odată ce

ar putea fi comparate cele două observaţii, va deveni clar care mesaje din sesiunea de Ascultare răzbătuseră în acea parte din reţeaua Distanţilor care puteau fi testate de pe Tassef. Comparaţia ar propulsa proiectul de cartare a tuturor adreselor simbolice văzute în pachetele de date, pe localizări fizice reale.

Leila spuse:

— Nu pentru asta am venit noi, dar acum că ştim, vom fi şi mai încântaţi să ne aflăm aici.

Heptapodul emise un ciripit înţeles de Leila drept un salut graţios de bun venit, apoi îşi reluă drumul prin mulţime.

— Îţi aminteşti când mi-ai spus că toată lumea se va plictisi de Distanţi în vreme ce noi suntem încă în tranzit? Întrebă Jasim.

— Am spus că, în cele din urmă, se va întâmpla aşa. Dacă nu în deplasarea asta, în următoarea.

— Da, însă ai zis asta acum cinci deplasări.

Leila se încruntă, pregătindu-se să-l corecteze, dar când verifică, îşi dădu seama că era adevărat.

Nu se aşteptaseră ca Tasseful să fie atât de aglomerat când îl aleseseră drept destinaţie, cu circa zece mii de ani înainte. Planeta le oferi o mică încăpere din acest oraş, Shalouf, şi impuse o limită de o mie de ani a prezenţei lor acolo, dacă doreau să rămână întrupaţi fără să adopte cetăţenia locală. În ultimii cincizeci de ani veniseră aici peste un miliard de vizitatori, anticipând veştile despre observaţiile de pe Massa, dar incapabili să prezică momentul când acestea vor sosi pe Tassef deoarece detaliile privind traiectoriile observatoarelor erau încă pe drum.

Ea mărturisi:

— Nu m-am gândit niciodată că un miliard de oameni şi-ar pregăti planurile de călătorie pe baza unui asemenea puzzle.

— Planurile de călătorie? Jasim râse. Noi am ales să ne aranjăm moartea în funcţie de acelaşi lucru.

— Da, dar noi suntem doar nişte ciudaţi.

Jasim făcu un gest spre strada aglomerată.

— Nu cred că ne putem concura la o asemenea scară.

Rătăciră prin oraş, sorbind din atmosfera de carnaval, persistentă de decenii întregi. Erau oameni de toate fenotipurile întâlnite de Leila mai înainte, ba chiar mai mult: bipezi, patrupezi, hexapozi, mergând, târşâindu-şi picioarele, târându-

se, gonind ori înălţându-se mult deasupra străzii cu aripi penate, solzoase sau membranoase. Unii erau izolaţi în atmosfera lor preferată, alţii, precum Leila şi Jasim, aleseseră să se întrupeze într-un înlocuitor organic care nu respecta chiar toate instrucţiunile chimice ancestrale. Fizica şi geometria legaseră mâinile evoluţiei şi multe încercări de rezolvare a aceloraşi probleme se reuneau în răspunsuri similare, însă diferiţii replicatori ai galaxiei încă mai controlau zvârcolelile lor idiosincratice. Când Leila permise translatorului ei să eşantioneze cacofonia de voce şi semnale, la întâmplare, se simţi ca şi cum întregul disc galactic, întregul Amalgam, s-ar fi întâlnit în această mică metropolă.

De fapt, majoritatea călătorilor veniseră de la doar câteva sute de ani-lumină ca să fie aici. Ea şi Jasim preferaseră să excludă din rezumat locul lor în istoria Ascultării, iar Leila se surprinse păşind prin mulţime cu o anumită îngâmfare, ca şi cum ar fi fost cineva cu o înţelepciune nerecunoscută, amuzat de înflorirea târzie şi, fără îndoială, superficială a interesului faţă de mase. La o examinare mai amănunţită, orice simţământ de cunoaştere superioară era greu de justificat când majoritatea acestor oameni ar fi evoluat impregnaţi de idei cu care ea se acomoda doar cu mare întârziere. Fusese proiectată o nouă generaţie de observatoare, în vreme ce ea şi Jasim se aflaseră în tranzit, bazată pe „gloanţe puternice”: femto-maşinării6, ciorchini de protoni şi neutroni stabili numai pentru o trilionime de secundă, lansaţi la viteze ultrarelativiste, astfel că dilatarea timpului le permitea să supravieţuiască destul de mult pentru a se ciocni de alte componente şi să se combine în minuscule observatoare din raze gamma, de scurtă durată. Trucul de bază cu care fusese construit Tridentul evoluase de la o procedură de unică folosinţă la un fenomen de miniaturizare produsă în masă, cu miliarde de gloanţe puternice, fiind, literalmente, trase încontinuu de pe mii de planete din jurul discului interior.

Femto-maşinăriile însele erau o idee veche, însă a fost nevoie de provocările tehnologice ale Ascultării pentru a motiva pe cineva să mai scoată câteva trucuri din ele. Istoricii înţeleseseră dintotdeauna că, pe termen lung, progresul tehnologic era o asimptotă orizontală: odată ce oamenii aveau tot, mai mult sau mai puţin, din ceea ce îşi doreau şi era fizic posibil, orice schimbare suplimentară va lua exponenţial mai

mult timp pentru a fi realizată, ceea ce diminuează rezultatele şi conferă motive mai puţine pentru acelaşi efort. Amalgamul va petrece, probabil, un eon apropiindu-se târâş de finalul său, însă aceasta era dovada că doar schimbările de circumstanţă puteau încă declanşa o renaştere, două, modeste, fără a fi necesară vreo descoperire ştiinţifică nouă şi radicală, nici măcar o nouă tehnologie originală.

Se opriră să se odihnească într-o piaţă, lângă o fântână mică, bolborosind de hidrocarburi aromatice. Localnicii din Tassef, patrupezi cu piele lucioasă şi alunecoasă, se jucau în jeturile negre şi lipicioase, apoi se lingeau unii pe alţii.

Jasim îşi feri ochii de soare.

— Am avut un copil la bătrâneţe, apoi i-am văzut nepoţii prosperând. Nu ştiu ce-a mai rămas de făcut, glăsui el.

— Nu.

Leila nu se grăbea să moară, dar gustaseră timp de cincizeci de mii de ani din consecinţele descoperirii lor. Sosiseră în urma veştilor despre semnalele din raze gamma, în timp ce dădeau ocol discului interior, petrecând conştienţi mai puţin de un secol, în timp ce goneau dintr-o lume într-alta. La început, căutaseră un nou rol vital pe care să-l joace, dar ajunseseră, încet, să accepte faptul că avalanşa declanşată de ei îi depăşise. Hărţi fizice şi logice ale reţelei Distanţilor erau alcătuite la fel de repede pe cât permiteau legile fizicii. Miliarde de oameni, de pe mii de planete, împrăştiate în jurul limitei interioare a teritoriului Amalgamului, îşi împărtăşeau observaţiile, pentru a ajuta la asamblarea pieselor scheletului reţelei vecinilor lor evazivi. Când acel proiect se va fi terminat, nu va fi sfârşitul lumii, dar ar putea marca începutul unui hiatus îndelungat. Datele criptate, clasice, nu vor mai produce niciodată nimic altceva decât rutele de trafic; nici un fel de ingeniozitate n-ar putea să ducă la extragerea conţinutului. Cheile cuantice, capabile să deschidă accesul spre date, presupunând că Distanţii ar fi folosit aşa ceva, ar fi absolut imune la orice furt, copiere, sau eşantionare pe ascuns. Iar într-o bună zi, se va întâmpla încă un progres major, şi atunci totul se va schimba din nou, însă voiau ei să aştepte o sută de mii de ani, un milion de ani, doar ca să vadă ce va mai urma?

Amabilii heptapozi – nu localnicii, ci vizitatori de pe o planetă aflată la treizeci de ani-lumină, care, fără îndoială, îşi

asumaseră, dintr-un soi de instinct, datoria ospitalităţii – păreau să se arate ori de câte ori cineva era flămând. Leila încercă să-l atragă pe acesta, al doilea, într-o conversaţie, dar heptapodul se scuză politicos ca să plece în graba mare să hrănească pe altcineva.

— Poate că asta-i tot. Vom aştepta veştile de pe Massa, apoi vom sărbători o vreme, şi punem punct, zise Leila.

Jasim îi luă mâna.

— Şi mie mi se pare corect aşa. Nu sunt sigur, dar nici nu cred că voi fi vreodată.

— Eşti obosit? Rosti ea. Plictisit?

— Nici vorbă, răspunse el. Mă simt satisfăcut. Cu ceea ce-am făcut noi, ceea ce-am văzut noi. Şi nu vreau să diluez asta. Nu vreau să hoinăresc la nesfârşit, privind cum se estompează, până începem să ne simţim, din nou, ca pe Najib.

— Nu.

Rămaseră în piaţă până la lăsarea amurgului şi priviră stele din miez apărând pe cer. Văzuseră această aglomeraţie uluitoare şi strălucitoare din toate unghiurile posibile, însă Leila nu se sătura niciodată de această privelişte.

Jasim scoase un oftat amuzat şi exasperat.

— Acel loc minunat, enervant, de neatins. Cred că întregul Amalgam va fi mort şi dispărut de mult, fără să fi pus nimeni piciorul pe acolo.

Leila simţi un val subit de iritare, care se adânci într-un sentiment de repulsie.

— Este doar un loc, la fel ca oricare altul! Stele, gaze, praf, planete. Nu este vreun tărâm metafizic. Nu este nici măcar foarte departe. Propria noastră planetă natală se află la o distanţă de douăzeci de ori mai mare.

— Propria noastră planetă natală nu are un gard de netrecut în jurul ei. Dacă chiar am vrea asta, am putea să ne întoarcem acolo.

Leila devenise sfidătoare:

— Dacă chiar am vrea, am putea intra în miez.

Jasim râse.

— Ai citit ceva în mesajele acelea şi nu mi-ai relatat şi mie? Cum se spune paznicilor de acolo „Sesam, deschide-te”?

Leila se ridică şi convocă o hartă a reţelei Distanţilor, pentru a se suprapune cu priveliştea lor, săgetând cerul cu

conuri înguste de lumină violetă. Un con apăru cu vârful înainte, ca un cerc minuscul: raza a cărei dispersare a ajuns în apropiere de Tassef. Îşi lăsă mâna pe umărul lui şi focaliză imaginea pe cercul acela. Se deschise înaintea lor ca un tunel îmbietor.

— Ştim de unde provine raza. Nu ştim însă, cu siguranţă, dacă traficul desfăşurat între aceste noduri specifice decurge în ambele direcţii, dar am găsit exemple din belşug de locuri unde se întâmplă asta. Dacă orientăm un semnal de aici, înapoi, pe direcţia dispersării şi-l facem să fie destul de lat, atunci n-o să atingem doar nodul de emisie, vom atinge şi receptorul.

Jasim rămase tăcut.

— Cunoaştem formatul datelor, continuă ea. Ştim care este traseul informaţiei. Putem trimite pachetele de date spre un nod din partea cealaltă a miezului, unuia unde dispersarea iese din Massa.

— Ce te face să crezi că vor accepta pachetele? Întrebă Jasim.

— Nu există nimic ce să nu înţelegem din formatul lor, nimic care să nu poată fi scris şi de noi.

— Nimic din partea necriptată. Dar dacă există o autorizaţie, sau chiar o verificare, în partea criptată, atunci orice pachet fără aceasta va fi respins ca zgomot de fond.

— E adevărat, se învoi ea.

— Chiar vrei să faci asta? Spuse el.

Mâna ei era încă pe umărul său, iar ea-i putea simţi încordarea crescându-i în trup.

— Absolut.

— Ne transmitem de aici la Massa, ca date necriptate, format clasic, pe care le poate citi oricine, oricine să le poată copia, modifica sau altera?

— Acum o clipă ziceai că ne-ar respinge ca zgomot de fond.

— Asta-i cea mai mică dintre temerile noastre.

— Poate.

Jasim se zgribuli, iar trupul său aproape că intră în convulsii. Dădu drumul unui şuvoi de obscenităţi, apoi scoase un sunet ca şi cum s-ar fi înecat.

— Ce-i cu tine? Este vreun soi de test? Dacă spun că blufezi, atunci admiţi că-i o glumă?

Leila clătină din cap.

— Şi nu, asta nu-i răzbunarea pentru ce-ai făcut în drum spre Trident. Asta-i şansa ta. Asta-i ceea ce aşteptam noi să facem, nu Ascultarea, aia nu înseamnă nimic. Miezul se află chiar înaintea noastră, dar ne putem apropia mai mult de ei, mai mult decât oricine altcineva până acum.

— Dacă o ţinem tot aşa, ne-ar putea face orice.

— Nu sunt barbari. Nu ne-au declarat război. Chiar şi sporii tehnici s-au reîntors neatinşi.

— Dacă le infestăm reţeaua, asta-i mai rău decât un spor tehnic.

— Să infestăm! Niciuna dintre aceste rute nu este aglomerată. Trecerea câtorva exabiţi nu înseamnă nimic.

— N-ai nici o idee cum vor reacţiona.

— Nu, mărturisi ea. Nu am. Dar sunt gata să aflu.

Jasim se ridică.

— Am putea să trimitem un mesaj-test, mai întâi. Apoi să mergem pe Massa şi să vedem dacă a sosit în siguranţă.

— Am putea face asta, consimţi Leila. Ar fi un plan deştept.

— Deci eşti de acord?

Jasim îi dărui un zâmbet precaut, îngheţat.

— Vom transmite un mesaj-test. Trimite o enciclopedie. Trimite nişte salutări într-o limbă universală.

— Bine. Prima dată vom trimite aceste lucruri. Însă nu aştept mai mult de o zi după aceea. Nu mă duc la Massa pe calea cea lungă. Am să o iau pe scurtătură. Trec prin miez.

VIII.

Amalgamul fusese atât de generos cu Leila, iar interesul local în Distanţi atât de intens, încât aproape uitase că, de fapt, nu era îndreptăţită la un flux nelimitat şi necondiţionat de resurse, care să fie folosit în orice fel presupus de obsesia ei.

Când ceru Tassef-ului mijloacele necesare construirii unui emiţător de raze gamma de energie înaltă, pentru a-l aţinti spre miez, o interogă timp de o oră şi apoi răspunse că întreaga chestiune necesita o consultare îndelungată şi extinsă. Îşi dădea seama că nu avea rost să protesteze că, în comparaţie cu găzduirea unui miliard de invitaţi, timp de două secole, costurile unui asemenea demers ar fi fost neînsemnate. Problema agasantă era nu consumul de energie, sau vreo altă consecinţă la fel de microscopică pentru confortul şi facilităţile localnicilor

din Tassef. Problema era dacă nu cumva acţiunile propuse de ea ar fi putut fi considerate drept nedorite şi agresive de către Distanţi şi dacă nu cumva acest afront ar fi putut provoca vreo formă de represalii.

Nenumărate sonde şi spori fuseseră returnaţi din miez, cu blândeţe şi răbdare, neatinşi, însă reveniseră târându-se la mai puţin de viteza luminii. Un fascicul de raze gamma nu putea fi interceptat şi returnat înainte de a-şi fi atins ţinta programată. Cu toate că Leilei i se părea grosier ca reţeaua să prefere să respingă datele, nu era ceva deplasat să presupui că sensibilităţile Distanţilor s-ar putea să difere, în acest punct, de ale sale.

Jasim părăsise Shalouful, plecând spre un oraş aflat pe partea cealaltă a planetei. Sentimentele Leilei în această privinţă erau amestecate; întotdeauna era dureros atunci când se separau, însă reamintindu-i-se că nu erau irevocabil sudaţi împreună îi aducea şi un simţământ de netăgăduit de pace şi libertate. Îl iubea dincolo de orice limite, dar asta nu însemna ultimul cuvânt în toate chestiunile. Nu era sigură dacă nu cumva nu va renunţa, până la urmă, şi nu va muri în pace, alături de el, când vor veni veştile din Massa; existau momente când totul i se părea de-a dreptul pervers, masochist şi o fudulie să fugă de acel final calm şi demn, doar pentru a încerca să încheie modesta lor revoluţie cu o sminteală nouă şi spectaculos de periculoasă. Nu era nici pe de-a-ntregul convinsă că Jasim nu se va răzgândi şi el şi s-o ia de mână în timp ce se aruncau împreună de pe stâncă.

După ce au trecut atâtea luni, fără a fi luată nici o decizie vizavi de cererea ei, nici un fel de veşti de pe Massa şi nici o uvertură din partea soţului ei, Leila deveni oratoare, călătorind din oraş în oraş, şi-şi prezentă planul de a tăia o cale prin inima protuberantei galactice. Cuvintele şi imaginea sa fură convertite într-un forum virtual, dar prezenţa ei fizică era o cale prin care atrăgea atenţia asupra cauzei sale, iar pelerinii la Petrecerea Ascultării, la fel şi tassefienii, se îmbulzeau în locurile de întâlnire când venea ea. Stăpânea stilul şi limba locală, dar le lăsă sub influenţa unor manierisme străine potrivite. Faptul că se ivise un zvon, potrivit căruia ea era unul dintre Primii Ascultători, nu-i afectară cifrele participării publicului.

Când ajunse în oraşul exilului autoimpus al lui Jasim, îl căută în van prin public. În timp ce se plimba prin noapte, o cuprinse un sentiment de panică. Nu simţea teamă pentru ea însăşi, dar gândul că poate el murea aici, singur, i se păru de nesuportat.

Rămase pe stradă, plângând. Cum de se ajunsese la asta? Fuseseră pregătiţi pentru un eşec glorios, pregătiţi să fie zdrobiţi sub tăcerea implacabilă a Distanţilor, iar în loc de asta, fructele strădaniei lor se risipiseră în întregul disc galactic, revigorând mii de culturi. Cum de putea fi atât de amar gustul succesului?

Leila îşi imagină cum îl strigă pe Jasim, îl găseşte, îl ţine din nou în braţe, reparând rănile lor.

Totuşi, înlăuntrul ei rămăsese o aşchie de oţel. Privi în sus, spre cerul învăpăiat. Distanţii erau acolo, aşteptând, provocând-o să se arate înaintea lor. Să ajungă până aici, apoi să se retragă de pe margine pentru consolarea unei îmbrăţişări familiare ar descalifica-o. Nu se va retrage.

Sosiră veştile de pe Massa: cu patruzeci de mii de ani înainte, dispersia dinspre cealaltă parte a miezului fusese surprinsă la timp. Fascicule vaste de date se potriveau cu observaţiile pe care Tassef le ţinuse în aşteptarea acestui moment, timp de cincisprezece mii de ani.

Mai mult chiar: în câteva minute se succedară rapoarte despre alte corelări, trimise de alte observatoare. În timp ce mesajul de pe Massa era retransmis pe cuprinsul întregului disc interior, fusese găsită o întreagă cascadă de mesaje în concordanţă cu alte bănci de date.

Văzând unde fuseseră aruncate pachetele de date din flux, adresele lor abstracte deveniră locuri concrete, localizări fizice din interiorul miezului. În timp ce Leila stătea în piaţa centrală din Shalouf, în amurg, absorbind rapoartele, reţeaua Distanţilor devenea tot mai substanţială, tot mai puţin eterică, cu fiecare minut ce trecea.

Străzile din preajma ei erupeau în semne de bucurie: strigăte poliglote, ciripituri şi ţârâieli, miresme de sărbătoare şi schimbări vii de pigmentaţie. Izbucniri de luminescenţă se răspândiră prin toată piaţa. Chiar şi heptapozii, neobosiţi şi sobri, îşi abandonaseră cărucioarele cu hrană să se aşeze pe spate, rotindu-se de încântare. Leila se învârti primprejur, sorbind informaţia, poruncindu-i translatorului ei să-i imprime

adânc în minte sensul fiecărui gest disparat şi sunet, unificând caleidoscopul într-o singură încărcătură emoţională.

Pe măsură ce stelele din miez îşi făceau apariţia, Tasseful oferi tuturor o imagine suprapusă, cu noile rute cartografiate strălucind ca nişte autostrăzi aurii. De peste tot în jurul ei, Leila recepţiona semnalele celor care se alăturau priveliştii: reprezentanţi ai tuturor civilizaţiilor, tuturor speciilor, orice replicator, puteau acum vedea drumurile secrete ale Distanţilor pictate pe cer.

Leila străbătu străzile din Shalouf, simţind acut absenţa lui Jasim, dar fiind mult prea familiarizată cu durerea pentru a putea fi copleşită de ea. Dacă bucuria acestui moment era înăbuşită, toate celebrările vor fi năpăstuite acum în acelaşi fel. Nu se putea aştepta la nimic altceva. Se va obişnui.

Tasseful i se adresă:

— Cetăţenii au ajuns la o decizie. Vor da curs cererii tale.

— Sunt recunoscătoare.

— Există o condiţie. Transmiţătorul trebuie să fie construit la cel puţin douăzeci de ani-lumină distanţă, fie în spaţiul interstelar, fie în regiunea circumstelară a unui sistem nelocuit.

— Înţeleg.

În acest fel, în eventualitatea în care Distanţii aveau să se simtă ameninţaţi până la punctul în care acest lucru să provoace o replică distrugătoare, Tassef ar fi supravieţuit unui act de violenţă, cel puţin la scară stelară, dirijat împotriva transmiţătorului însuşi.

— Te sfătuim să pregăteşti planurile finale pentru echipament şi să le trimiţi atunci când eşti sigură că-şi vor îndeplini menirea.

— Desigur.

Leila se întoarse în camera sa şi revizui planurile pe care le proiectase deja. Anticipase că tassefienii vor vrea o marjă considerabilă de siguranţă, aşa că se apucase şi calculase economisirile de energie pentru scenarii detaliate, implicând sporii tehnici şi patruzeci şi şapte de nori de comete, care intrau în jurisdicţia Tassef. Nu fură necesare decât câteva secunde pentru identificarea celui mai bun care să îndeplinească toate condiţiile, şi-l depuse fără nici o ezitare.

Pe străzi, Petrecerea Ascultării continuă. Pentru miliarde de pelerini, asta era suficient: vor pleca acasă, se vor reîntoarce

la nepoţii lor şi vor muri fericiţi ştiind că văzuseră, în sfârşit, ceva nou în lume. Leila îi invidia; fusese o vreme când şi ei i-ar fi fost suficient.

Părăsi încăperea şi se alătură petrecerii, flecărind, râzând, dansând cu străinii, lăsându-se purtată de val. Apoi răsări soarele, se duse acasă, păşind uşor peste trupurile adormite care umpleau strada.

Sporii tehnologici erau din ultima generaţie: proiectile puternice, lansate aproape la viteza luminii, care-şi pierdeau impulsul plonjând în inima unei stele şi apoi se reconstruiau la densitatea atomică în timp ce se descompuneau în atmosfera stelară. De fapt, femto-maşinăriile muribunde construiau nano-maşinării, după aceleaşi planuri precum cele purtate de ele însele la nivel de densităţi nucleare, şi continuau să se reproducă până la norul de comete şi să înceapă munca adevărată, de extracţie a materiilor prime şi de construire a transmiţătorului de raze gamma.

Leila contemplă posibilitatea de a le urma, trimiţându-se ca semnal emis cu ajutorul unui transmiţător încă neconstruit. Nu va fi o tărăşenie atât de mare precum cea a lui Jasim, cu Tridentul; gloanţele puternice fuseseră folosite deja cu succes în acest fel, în cazul a sute de stele similare.

Până la urmă, decise să aştepte pe Tassef un semn că transmiţătorul fusese construit fără probleme şi că se testase, se aliniase şi se calibrase singur. Dacă avea de gând să mărşăluiască orbeşte în miez, ar fi fost absurd să se împiedice şi să cadă prematur, înainte ca măcar să fi ajuns în prag.

Când sosi ziua, în centrul Shaloufului se adunară cam zece mii de oameni pentru a-i ura călătorului o deplasare în siguranţă. Leila ar fi preferat să dispară fără nici o zarvă, dar după ce făcuse atâtea pentru a-şi susţine cauza, renunţase la intimitatea sa, iar tassefienii păreau să considere că le datora această explozie de culoare şi ceremonie.

La patruzeci şi şase de ani după Petrecerea Ascultării, majoritatea pelerinilor reveniseră acasă, însă dintre cei câteva sute care mai zăboviseră prin Shalouf, aproape toţi veniră să asiste la curioasa adnotare la evenimentul principal. Leila nu era sigură că toată lumea de aici credea că reţeaua Distanţilor nu va face şi altceva decât s-o trimită înapoi, direct în disc, însă simpatia exprimată de aceşti privitori părea autentică. Cineva se

deranjase chiar să scoată la iveală o propoziţie, scrisă în cea mai veche limbă supravieţuitoare a strămoşilor speciei ei: safar bekheyr, fie-ţi călătoria binecuvântată. O scriseseră pe tot cerul, în grafia antică pe care ea o văzuse ultima dată cu optzeci de mii de ani înainte, iar acum o împrăştiaseră în mulţime fonetic, pentru ca toţi cei întâlniţi în cale să-i facă urări de bine, pline de speranţe.

Tassef, delegatul neînsufleţit al tuturor cetăţenilor planetei, se adresă mulţimii înşirând tot felul de baliverne ceremoniale, cam sumbre. Mintea Leilei rătăcea aiurea, oprindu-se la observaţia că, probabil, era părtaşă la o execuţie publică. Nu conta. Îşi luase rămas-bun de la prieteni şi familie cu mult timp în urmă. Când va trece prin poarta de ceremonii, care fusese mânjită cu un amestec precum catranul, considerat de tassefieni drept culmea frumuseţii, îşi va închide ochii, amintindu-şi de ultima ei noapte pe Najib, lăsând mileniile de după să se prăbuşească într-un vis. Până la urmă, toată lumea alegea moartea şi nimeni nu putea avea un sfârşit perfect. Mai bine să te bazezi pe propriile judecăţi imperfecte, mai bine să-ţi transformi viaţa în ceva anost decât să trăieşti pe vremurile când natura te ştergea, pur şi simplu, la nimereală.

Când Tassef tăcu, din mulţime se ridică o voce familiară.

— Încă mai eşti hotărâtă să faci această prostie?

Leila privi în jos, spre soţul ei.

— Da, sunt.

— Nu te-ai mai putea răzgândi?

— Nu.

— Atunci vin cu tine.

Jasim îşi făcu loc prin mulţimea uluită, urcându-se pe scenă. Leila i se adresă între patru ochi:

— Ne faci de râs pe amândoi.

El îi răspunse în acelaşi fel:

— Nu fi meschină. Ştiu că te-am rănit, însă vina aparţine amândurora.

— De ce te porţi aşa? Ţi-ai făcut foarte clar cunoscute preferinţele.

— Crezi că mă pot uita la tine cum te avânţi în primejdie şi să nu-ţi fiu alături?

— Erai gata să mori dacă Tridentul ar fi eşuat. Erai gata să mă laşi în urmă, atunci.

— Am spus şi eu o dată ce gândesc, iar atunci nu mi-ai dat de ales. Ai insistat.

O luă de mână.

— Ştii că m-am ferit de tine, în toată această vreme, pentru că am sperat că te va face să te răzgândeşti. Am dat greş. Aşa că, iată-mă.

Leilei i se înmuie sufletul.

— Vorbeşti serios? Vii cu mine?

— Orice-ţi fac ţie, să ne facă asta amândurora, zise el.

Leila nu avea nici un argument împotrivă, nici o urmă de furie, nici un fel de falsă amabilitate. Îl dorise dintotdeauna alături de ea, la sfârşitul vieţii, şi nu-l va respinge acum.

I se adresă lui Tassef:

— Încă un pasager. E voie?

Bugetul energetic permitea o mie de ani de transmisiuni de testare lansate în urma ei; Jasim nu va fi decât un punct minuscul de date suplimentare.

— E voie.

Tassef se apucă să explice mulţimii adunate ce schimbare intervenise, la fel şi tuturor gură-cască risipiţi pe întreaga planetă.

— Vom împleti datele amândurora într-un singur pachet. Nu vreau să ajung pe Massa şi să descopăr apoi că pe tine te-au trimis din greşeală pe Jahnom, zise Jasim.

— Prea bine.

Leila făcu schimbările necesare. Niciunul dintre Ascultători nu ştia, până acum, că veneau şi nici un mesaj trimis în direcţia lor nu-i putea avertiza din timp, însă informaţiile trimise în miez aveau să fie precedate de instrucţiuni pe care oricine din Amalgam le-ar considera clare şi fără nici un fel de ambiguităţi, cerându-se ca descrierile lor să fie materializate numai dacă erau recepţionate pe Massa. Dacă erau găsiţi într-o altă dispersie de date pe trasee, nu voiau să fie întrupaţi de mai multe ori. Iar dacă nu ajungeau la Massa, asta era.

Cel de-al doilea discurs al Tassefului se termină. Leila privi mulţimea pentru ultima oară şi lăsă ca iritarea provocată de ceremonia bombastică să se disipeze în amuzament. Dacă s-ar fi numărat printre cei teferi la minte, ar fi putut, cu uşurinţă, să se arate şi ea pe aici, să privească un cuplu de smintiţi antici

încercând să păşească pe un drum imaginar de pe cer şi să le ureze safar bekheyr.

Îl apucă strâns de mână pe Jasim şi se îndreptară spre poartă.

IX.

Degetele Leilei se împreunară, cu palmele goale. Se simţea ca şi cum era în cădere, dar sub privirile ei nu părea să se mişte nimic. Tot ce putea vedea era un fundal aflat la depărtare, ale cărui magnitudine şi apropiere erau imposibil de evaluat: mii de stele albastre, intense, pe fundalul întunecimii spaţiului.

Se uită în jur, după Jasim, însă era absolut singură. Nu putea vedea nici un vehicul sau vreo altă maşinărie care ar fi putut s-o debarce în acest vid. Sub ea nu era nici măcar o planetă, sau o stea izolată, cea mai strălucitoare, spre care să se îndrepte. Deşi era absurd, totuşi respira. Toate celelalte aparenţe îi indicau faptul că plutea în vid, probabil prin spaţiul interstelar. Plămânii i se umpleau şi se goleau. Aerul, precum şi pielea ei, nu era nici fierbinte, nici rece.

Cineva sau ceva o întrupase, sau poate că o rula ca pe un program. Nu se afla pe Massa, era sigură de asta; nu vizitase niciodată planeta aceea, însă niciunde în Amalgam un oaspete n-ar fi fost tratat aşa. Nici măcar unul sosit neanunţat, prin dispersia de informaţii ieşite din miezul galactic.

Leila spuse:

— Mă ascultaţi? Mă înţelegeţi?

Îşi auzea propriul ei glas, sec, lipsit de orice rezonanţă. Acustica era perfect de înţeles într-un loc vast, fără curenţi de aer, dacă nu cumva chiar fără aer.

Oriunde în Amalgam, ştiai dacă eşti întrupat sau nu; era în natura tuturor corpurilor, fie ele virtuale sau reale, ca întreaga cunoaştere declarativă, în detaliu, să se afle acolo, la îndemână. Aici, când Leila încercă să convoace aceeaşi informaţie, mintea ei rămase goală. Era ca o absenţă ciudată, simţită pe Trident, când fusese separată de depozitarele civilizaţiei, însă aici amputarea pătrunsese din plin înlăuntrul ei.

Trase adânc aer în piept, dar nu se simţea nici urmă de iz, nici măcar o undă a propriului ei miros corporal, la care s-ar fi aşteptat, dacă întrupa fenotipul său ancestral, sau oricare forme de corporale surogat, adoptate de ea atunci când mediul o

cerea. Se ciupi de pielea de pe antebraţ; se simţea mai aproape de pielea ei originală decât oricare dintre substitutele pe care le purtase vreodată. Se poate să-i fi compus acest trup din ceva remarcabil de aproape de original şi inert, din punct de vedere chimic, punând-o apoi într-un container imens, cu aer, dar începea să simtă duhoarea puternică de sintetic. Aer şi piele deopotrivă, făcute din biţi şi nu atomi, bănuia ea.

Aşadar, unde era Jasim? Îi rulau şi programul lui, într-un decor separat? Îi strigă numele, încercând ca sunetul explorator să nu fie prea plângăreţ. Înţelegea prea bine acum de ce încercase, atât de insistent, s-o ţină departe de acest loc şi de ce nu reuşise el să rămână pe loc: gândul că Distanţii ar putea face ceva de nedescris conştiinţei lui neajutorate, într-un loc unde ea nu putea spera să ajungă sau să vadă, era ca o lamă încinsă la roşu, lipită de piept. Tot ce putea face era să încerce să-şi decupleze panica şi să reprime posibilitatea aceasta. Bine, era singur aici, dar la fel sunt şi eu şi nu-i chiar rău. Prin analogie, dacă nu abuzaseră de ea, de ce să-l fi rănit pe Jasim?

Se strădui să rămână calmă. Distanţii catadicsiseră să-i acorde conştiinţă, însă nu se putea aştepta la nivelul de facilităţi cu care era obişnuită. Pentru început, era perfect normal ca gazdele ei să nu poată sau să nu dorească să o conecteze la o sursă de informaţii echivalentă cu bibliotecile din Amalgam, şi poate că absenţa unei cunoaşteri somatice nu era cu mult diferită. Decât s-o inducă intenţionat în eroare cu privire la trupul său, poate că examinaseră canalele de date relevante şi deciseseră că orice-ar fi băgat în ele ar fi condus la erori. Înţelegerea descrierii transmise de ea, suficient de bine încât să o ducă la nivel conştient, era ceva, însă asta nu garanta că ştiau cum să traducă detaliile tehnice ale instanţierii sale în propriul ei limbaj.

Iar dacă scuza ignoranţei-plus-cinste era prea groasă pentru a putea fi înghiţită, nu era greu să te gândeşti la Distanţi ca la nişte secretoşi patologici, fără a fi însă malefici. Dacă voiau să păstreze tăcerea cu privire la felul în care o aduseseră la viaţă, ceea ce ar fi dezvăluit ceva despre ei, şi asta era de înţeles. Nu era nevoie s-o facă de dragul de a o chinui.

Leila cercetă cerul din jur şi simţi o tresărire de recunoaştere. Memorase poziţiile stelelor cel mai apropiate de nodul-ţintă, locul spre care ar fi trebuit dirijată prima ei

transmisiune, iar acum, pe fundal, se contura un model al elementelor care se potriveau în constelaţii distincte. I se arăta cerul privit din acel nod. Asta nu dovedea nimic despre localizarea ei actuală, însă cea mai simplă explicaţie era că Distanţii o instanţiaseră aici, în loc s-o trimită în reţea. Stelele se aflau în poziţiile prevăzute de ea pentru momentul sosirii, aşa că dacă aceasta era realitatea, întârzierea cu care se decisese să se trateze cu intrusul fusese minimă. Nu avuseseră loc deliberări care să dureze o mie de ani, informaţia nu fusese transmisă vreunui factor de decizie îndepărtat. Ori Distanţii înşişi erau prezenţi aici, ori maşinăriile nodului erau atât de sofisticate încât era posibil ca ei să fi fost aici. N-ar fi putut fi trezită dintr-o întâmplare; trebuia să fie un act deliberat. O făcea să se întrebe dacă Distanţii se aşteptaseră la aşa ceva în acest mileniu.

— Şi-acum, ce urmează? Întrebă ea.

Gazdele ei rămaseră tăcute.

— Mă azvârliţi înapoi pe Tassef?

Sondele, cu traiectoriile lor inversate, nu aveau nici o înregistrare a experienţei; poate că Distanţii nu incorporau aceste noi amintiri în descrierea ei, înainte de a o returna. Îşi întinse mâinile, rugătoare.

— Dacă aveţi de gând să ştergeţi această amintire, atunci de nu-mi vorbiţi mai întâi? Sunt complet în mâinile voastre, mă puteţi trimite în mormânt cu secretele voastre. De ce m-aţi mai trezit, dacă nu vreţi să discutaţi?

În tăcerea care se lăsă, Leila îşi imagină un răspuns: ca s-o studieze. Faptul că anumite chestiuni legate de comportamentul ei n-ar fi putut fi niciodată descifrate prin examinarea descrierii ei statice era o certitudine matematică; singura cale credibilă de a prevedea ce-ar face ea în orice scenariu dat era s-o trezească şi s-o pună să se confrunte cu situaţia. Desigur, s-ar putea să fi ales ca mai înainte s-o trezească de ori de câte ori ar fi dorit ei, fără a-i permite să aibă amintiri despre instanţierile de dinainte. Avu parte de un moment de ameţeală existenţială brută: aceasta ar putea fi a mia, a miliarda secvenţă dintr-o serie extrem de vastă de experimente, făcute în timp ce temnicerii ei permutau zeci de variabile pentru a-i cataloga răspunsurile.

Ameţeala trecu. Orice era posibil, însă prefera să dezbată ipoteze mai plăcute.

— Am venit aici să discutăm, spuse ea. Înţeleg că nu vreţi ca noi să trimitem maşinării, dar trebuie să existe şi ceva despre care să putem vorbi, ceva ce am putea învăţa unii de la alţii. În disc, de fiecare dată când se întâlnesc două civilizaţii capabile de călătorii în spaţiu, află că au ceva în comun. Unele interese sau avantaje mutuale.

La auzul propriului său discurs onest, disipându-se în atmosfera virtuală înconjurătoare, Leila începu să râdă. Argumentele pe care i le prezentase, timp de secole, lui Jasim, prietenilor ei de pe Najib, Şerpilor de pe Nazdeek păreau acum ridicole, stânjenitoare. Cum ar putea ea să se confrunte cu Distanţii şi să pretindă că ar avea ceva să le ofere, ceva ce nu examinaseră şi respinseseră, deja, cu sute de mii de ani înainte? Amalgamul nu încercase niciodată să-şi ascundă natura. Distanţii îi priviseră, îi studiaseră de departe şi, în mod conştient, aleseseră izolarea. Să apară aici şi să înceapă să înşire avantajele contactului cu ei, de parcă aşa ceva n-ar fi trecut niciodată prin mintea gazdelor sale, era, pur şi simplu, insultător.

Leila tăcu. Chiar dacă-şi pierduse încrederea în rolul ei de emisar cultural, cel puţin dovedise, spre propria ei satisfacţie, că aici exista ceva mult mai inteligent decât gardul-catapultă întâlnit de sonde. Distanţii n-o îmbrăţişaseră, însă întreaga operaţiune nu fusese în van. Să te trezeşti în miez, chiar şi în tăcere, era chiar mai mult decât avusese vreodată dreptul să viseze.

— Vă rog, acum aduceţi-l pe soţul meu, şi apoi vă vom lăsa în pace, spuse ea.

Rugămintea ei fierbinte primi acelaşi răspuns ca şi până atunci. Leila rezistă tentaţiei de a se lansa, din nou, în speculaţii despre variabilele experimentului. Nu credea că o civilizaţie cu o vechime de un milion de ani era interesată în testarea rezistenţei ei la izolare, lipsind-o de companionul său şi urmărind-o să vadă cât timp trece până când va încerca să se sinucidă. Distanţii nu acceptau ordine din partea ei; foarte bine. Dacă nu era nici subiectul unui experiment menit s-o facă să-şi piardă minţile, nici vreun oaspete de preţ, căruia să i se îndeplinească orice dorinţă, atunci trebuia să existe un alt fel de relaţie între ei, pe care încă nu o înţelegea. Dintr-un anumit motiv, era necesar să fie conştientă.

Se întinse spre cer, căutând un indiciu în nodul propriu-zis, sau orice altă caracteristică nebăgată în seamă, dar la fel de bine era posibil ca ea să existe acum într-o hartă stelară, chiar dacă era una curăţată de toate adnotările obişnuite. Calea Lactee, planul stelar care împărţea cerul, era ascunsă aici de norii groşi de gaze şi praf, dar Leila avea reperele ei; ştia ce direcţie ducea mai adânc în miezul galactic, şi care înapoi spre disc.

Contempla soarele îndepărtat al Tassefului cu simţăminte amestecate, aşa cum s-ar uita un marinar în urma sa, aruncând o ultimă privire spre uscat. În timp ce dorul după o privelişte familiară i se amplifica, în apropierea ei apăru un cilindru de lumină violetă, circumscriindu-se pe direcţia privirii ei. Pentru prima dată, Leila simţi că starea de imponderabilitate dispăruse: o acceleraţie uşoară o ducea înainte, de-a lungul unei traiectorii imaginare.

— Nu! Aşteptaţi!

Îşi închise ochii şi se făcu ghem. Acceleraţia încetă şi când îşi deschise pleoapele, tunelul de lumină pierise.

Se lăsă să plutească fără vlagă, fără să mai dea nici o atenţie vreunui aspect de pe bolta cerească, aşteptând să vadă ce se va întâmpla dacă-şi va menţine mintea eliberată de orice dorinţă de a se deplasa.

După o oră scursă în acest fel, fenomenul tot nu se mai repetă. Leila îşi întoarse privirea în direcţia opusă, spre miez. Îşi debarasa mintea de orice urmă de timiditate şi nostalgie, imaginându-şi fiorii daţi de afundarea şi mai adâncă în acest teritoriu violent, spectaculos şi străin. La început, mediul nu-i răspunse în nici un fel, dar mai apoi îşi concentra foarte intens atenţia în direcţia celui de-al doilea nod, cel spre care sperase că-i va fi direcţionată transmisia ei, de la primul nod, în drumul său spre miezul galactic.

Aceeaşi lumină violetă, aceeaşi mişcare. De data asta, Leila mai aşteptă câteva clipe înainte să întrerupă vraja.

Dacă nu era vorba de un joc sadic, fără nici un rost, Distanţii îi ofereau o alegere clară. Se putea întoarce pe Tassef, în Amalgam. Putea anunţa că încercase cu degetul şi aceste ape misterioase şi supravieţuise ca să povestească tot. Sau putea să plonjeze în miez, pe cât de adânc îşi putuse imagina vreodată, şi să vadă unde o ducea reţeaua.

— Nici-o promisiune? Întrebă ea. Nici-o garanţie că am să ies afară pe partea cealaltă? Nici un fel de intimităţi de contact, pentru a mă ademeni mai departe?

Gândea cu glas tare, neaşteptându-se la vreun răspuns. Începea să fie convinsă că gazdele sale îi priveau pe străini prin prisma unui simţ solid, însă foarte bine conturat, al obligaţiei. Au trimis înapoi, proprietarilor lor, sondele automate, lăsându-le intacte cu mare scrupulozitate. O treziseră pe această intrusă pentru a-i oferi o alegere: voia, cu adevărat, să meargă acolo unde sugerase transmisiunea, ori se aventurase până aici ca un copil care doar avea nevoie să-şi găsească drumul spre casă? Nu i-ar face nici un rău şi ar trimite-o în călătorie fără consimţământul ei, însă acestea erau limitele datoriei şi grijii lor. Nu-i erau îndatoraţi cu absolut nimic. Nu trebuia să beneficieze de urări de bun venit, de ospitalitate, de conversaţie.

— Ce se întâmplă cu Jasim? Îmi veţi da o şansă să mă consult cu el?

Se puse pe aşteptat, imaginându-şi faţa lui, dorindu-i prezenţa, în speranţa ca ei să-i citească gândurile dacă vorbele ei îi depăşeau. Dacă ar putea decodifica o aspiraţie spre un punct pe cer, cu siguranţă că această dorinţă de a avea companie n-ar fi atât de dificil de înţeles? Încercă diferite variante, bazându-se pe structura abstractă a datelor lor îmbinate din transmisiune, sperând ca asta ar putea clarifica obiectul dorinţei sale, dacă aspectul lui fizic nu însemna nimic pentru ei.

Rămase singură.

Stelele care o înconjurau pronunţau singurele opţiuni aflate la dispoziţia ei. Dacă voia să fie cu Jasim pentru ultima oară, înainte de a muri, trebuia să facă aceeaşi alegere ca şi el.

Simetria cerea ca el să se confrunte cu aceeaşi dilemă.

Cum ar gândi el? S-ar putea să fie tentat să se retragă, în siguranţa de pe Tassef, dar se reconciliase cu ea în Shalouf cu singurul scop de a o putea urma în primejdie. El ar înţelege că voia să intre şi mai adânc, ar vrea să-şi croiască drum până la Massa, deschizând scurtătura prin miez, dovedind-o sigură pentru viitorii călători.

Ar înţelege chiar şi faptul că ea ar putea avea un acces de vinovăţie în decursul acestei prezumtive linii a raţionamentului şi că ar fi capabilă să contemple ideea de a face la rândul ei un

sacrificiu? El înfruntase necunoscutul pentru ea, şi deja se aleseseră cu recompensa: ajunseseră mai aproape de Distanţi decât oricine altcineva în istorie. De ce nu putea fi suficient atât? Din câte-şi putea da seama, era posibil ca gazdele sale să nici n-o mai trezească înainte de Massa. La ce-ar renunţa ea dacă s-ar întoarce acum?

Mai mult chiar, ce-ar putea aştepta Jasim din partea ei? Să mărşăluiască neobosită, urmându-şi obsesia până la capăt, sau să pună dragostea pentru el pe primul plan?

Posibilităţile se multiplicau într-o regresie infinită. Se cunoşteau unul pe celălalt pe cât de bine se puteau cunoaşte doi oameni, dar nu-şi purtaseră şi mintea celuilalt înlăuntrul lor.

Leila pluti prin tărâmul de stele întrebându-se dacă Jasim luase deja decizia. După ce băgase de seamă că Distanţii nu erau torţionarii de care se temuse el, o luase deja spre Tassef, satisfăcut că, aflată în mâinile lor, nu era expusă niciunui pericol? Sau se gândise că experienţa lor într-un singur nod nu însemna nimic? Aici nu era Amalgamul, această cultură putea fi de o mie de ori mai segmentată.

Ciclul de presupuneri şi dubii nu ducea nicăieri. Dacă ar încerca să-l urmeze până la sfârşit, ar fi paralizată. Nu existau nici un fel de garanţii; nu putea decât să aleagă cel mai mic rău posibil. Dacă se întorcea pe Tassef, doar ca să afle că Jasim trecuse singur prin miez, ar fi fost ceva de nesuportat: pierderea lui ar fi fost în van. Dacă s-ar fi întâmplat aşa ceva, ar putea încerca să-l urmeze, reîntorcându-se imediat spre protuberanţă, dar ar fi cu secole, deja, în urma lui.

Dacă-şi continua drumul spre Massa şi Jasim ar fi cel care s-a retras, cel puţin ar şti că se afla în siguranţă. Ar mai şti şi că el nu fusese îngrijorat până la disperare pentru ea, că indiferenţa benignă a Distanţilor, la primul nod, fusese suficientă pentru a-l convinge că ei nu-i vor face nici un rău.

Acesta era răspunsul pentru ea: trebuia să continue întregul drum până pe Massa. Cu speranţa, dar fără promisiunea că Jasim se gândise să facă la fel.

Luase decizia, însă mai zăbovi prin spaţiu. Nu pentru că ar fi avut dubii, ci pentru că nu voia să renunţe atât de uşor la ocazia pentru care luptase atât de mult. Nu ştia dacă vreunul dintre Distanţi o privea şi o asculta, citindu-i gândurile, exarninându-i dorinţele. Poate că erau atât de indiferenţi şi

lipsiţi de orice curiozitate, încât delegaseră tot în seama programelor fără viaţă, instruindu-şi doar maşinăriile să o asiste cât timp îi lua să se decidă unde voia să meargă. Totuşi trebuia să mai facă o ultimă încercare de a ajunge la ei, altfel n-ar putea muri împăcată.

— Poate că aveţi dreptate, spuse ea. Poate că aţi fost cu ochii pe noi în ultimul milion de ani şi aţi băgat de seamă că nu avem nimic să vă oferim. Poate că tehnologia noastră e înapoiată, filosofia naivă, obiceiurile noastre, bizare, manierele noastre, îngrozitoare. Dacă este adevărat că suntem mult în urma voastră, aţi putea totuşi să ne puneţi măcar pe direcţia cea bună. Să argumentaţi, cumva, de ce-ar trebui să schimbăm ceva.

Tăcere.

Atunci Leila glăsui:

— Bine, iertaţi-mi impertinenţa. Trebuie să vă spun, cinstit, că nu vom fi ultimii care nu vă vor da pace. Amalgamul este plin de seminţii care vor încerca să găsească metode de a ajunge până la voi. Asta va continua vreme de milioane de ani, până când vom ajunge la convingerea că vă înţelegem. Dacă asta vă ofensează, nu ne judecaţi prea aspru. Nu putem face altceva. Aşa suntem noi.

Îşi închise ochii, încercând să se asigure că nu mai era nimic ca să regrete că rămăsese nerostit.

— Vă mulţumesc că ne-aţi permis să trecem în siguranţă, adăugă ea. Dacă asta-i ceea ce ne oferiţi, sper ca poporul meu să vă întoarcă favoarea, într-o bună zi, dacă există vreun loc unde vreţi să ajungeţi.

Îşi deschise ochii şi căută cu privirea destinaţia ei: tot mai adânc în reţea, spre miez.

X.

Munţii de lângă oraşul Astraahat începeau cu o pantă leneşă, care promitea o călătorie lejeră, însă, treptat, deveni tot mai abruptă. La fel şi vegetaţia, pitică şi rară la poalele muntelui, devenea tot mai deasă şi mai înaltă pe măsură ce urcai.

Jasim spuse:

— Ajunge.

Se opri şi se lăsă pe bastonul de alpinist.

— Încă o oră, se rugă Leila.

El căzu pe gânduri.

— Ce zici de jumătate de oră de odihnă, apoi jumătate de oră de mers?

— O oră de odihnă, una de mers.

El scoate un hohot obosit.

— Bine. Câte una din fiecare.

Îşi croiră amândoi drum prin vegetaţia deasă până ajunseră la un loc unde se puteau aşeza.

Jasim îi turnă în palme apă din bidonul său, iar ea se spălă pe faţă. Rămaseră tăcuţi o vreme, ascultând zgomotele nefamiliare ale sălbăticiei. Sub umbrarul pădurii se lăsase amurgul, iar când Leila se uită spre peticul de cer de deasupra lor, putu zări stelele din miez, ca pe nişte mărgele minuscule, translucide.

Uneori, totul părea un vis, însă trăirea nu înceta niciodată cu adevărat. Distanţii o treziseră la fiecare nod, îi arătaseră priveliştea, o lăsaseră să aleagă. Văzuse mii de spectacole, dintr-o parte a miezului în cealaltă: nove canibale, grupuri uluitoare de stele nou-născute, pitice albe, gemene, în curs de coliziune. Văzuse şi gaura neagră din centrul galaxiei, discul ei de acreţie strălucind cu raze X, sfâşiind lent stelele în bucăţi.

Era posibil să fi fost o minciună foarte sofisticată, o simulare plauzibilă, însă fiecare detaliu accesibil de pe observatoarele de pe disc confirma cele văzute. Dacă fusese schimbat ceva, sau i s-ar fi ascuns ceva, trebuie că erau mărunţişuri. Poate, artefactele Distanţilor înşişi fuseseră scoase din peisaj, cu toate că Leila credea că acestea erau la fel ca şi urmele lăsate de ei în teritoriu, atât de subtile încât oricum nu era nimic de ascuns.

— Unde eşti? Întrebă aspru Jasim.

Ea-şi coborî privirea şi-i răspunse cu blândeţe:

— Sunt aici, cu tine. Îmi aminteam doar.

Când se treziseră pe Massa, înconjuraţi de Ascultători ovaţionând în delir, au fost întrebaţi:

— Ce s-a întâmplat acolo? Ce-aţi văzut?

Leila nu ştia de ce-şi ţinuse gura, întorcându-se spre soţul ei, în loc să dea imediat drumul poveştii, cu toate detaliile. Poate că n-a ştiut, pur şi simplu, de unde să înceapă.

Indiferent de motiv, Jasim a fost cel care a răspuns primul.

— Nimic. Am trecut prin poarta de pe Tassef şi acum suntem aici. De cealaltă parte a miezului.

Timp de aproape o lună, ea refuză, pur şi simplu, să-l creadă. Nimic? Nu ai văzut nimic? Trebuie să fie o minciună, o glumă. Vreun soi de răzbunare.

Nu asta era natura lui, şi o ştia prea bine. Totuşi, se agăţase şi ea de această explicaţie cât putuse de mult, până când devenise imposibil să mai creadă acest lucru, şi atunci îi ceruse iertare.

Şase luni mai târziu, un alt călător se disipase din miez. Unul dintre pelerinii radicali de la Petrecerea Ascultării le călcase pe urme şi o luase pe scurtătură. La fel ca Jasim, acest heptapod nu văzuse nimic, nu avusese nici o experienţă.

Leila se străduise să-şi lămurească de ce fusese, probabil, tratată altfel. Era sfârşitul teoriei sale conform căreia Distanţii se simţeau obligaţi moral să se asigure că fiecare pasager din reţeaua lor ştia ce face, doar dacă decideau că acţiunile lor erau suficiente ca să demonstreze intruşilor din disc, luaţi în considerare la modul generic, că făceau o alegere responsabilă. Se putea ca doar un eşantion funcţional, o versiune conştientă a vecinilor lor, să le fie de ajuns ca să ajungă la concluzia că înţelegeau tot ceea ce voiau să ştie? Era posibil ca acest capriciu, de fapt, să fie o parte din strategia menită de a atrage şi mai mulţi vizitatori cu posibilitatea apetisantă ca oricare dintre ei, cu puţin noroc, să aibă parte de ceva mult dincolo de toţi predecesorii lor? Sau fusese parte dintr-un plan de a-i descuraja pe intruşi prin învăluirea cu incertitudine a experienţei? Cel mai simplu act de descurajare ar fi respingerea tuturor transmisiunilor nedorite, iar promisiunea cea mai eficientă ar fi oferirea câtorva cuvinte clare de bun venit, dar dacă ar fi urmat astfel de reguli rezonabile Distanţii n-ar mai fi fost ei.

— Ştii ce cred eu? Vorbi Jasim. Ai vrut atât de mult să te trezeşti, încât nu te-au putut refuza. Şi-au dat seama că mie nu-mi păsa atât. Pur şi simplu.

— Şi ce-a fost cu heptapodul? S-a dus singur. Nu eşantiona ceva pe drum, pentru a supraveghea pe altcineva.

El dădu din umeri.

— Poate că a acţionat într-un impuls de moment. Mie mi s-au părut cu toţii nefiresc de dornici, indiferent de ce făceau.

Poate că Distanţii sunt capabili să le perceapă dispoziţiile mult mai bine.

— Nu cred un cuvânt, zise Leila.

Jasim îşi întinse mâinile într-un gest de resemnare.

— Sunt sigur că m-ai putea convinge în cinci minute, dacă te-aş lăsa. Dar dacă am fi coborât dealul şi-am fi aşteptat următorul călător venit din miez, şi apoi pe următorul, până când motivul pentru care unii au beneficiat de marele tur, iar alţii nu ar deveni clar, cu toate astea ar mai fi încă o întrebare, apoi încă una. Dacă aş vrea să trăiesc încă zece mii de ani, m-aş ocupa de altceva. Iar în această ultimă oră...

Vocea i se stinse.

— Ştiu. Ai dreptate, spuse Leila.

Se aşeză, ascultând ciripitul şi bâzâitul ciudat, emise de creaturi despre care nu ştia nimic. Ar fi putut absorbi fiecare fapt înregistrat despre ele, într-o clipă, însă nu-i păsa, nu avea nevoie să ştie aşa ceva.

După ei ar mai putea veni cineva, să-i descifreze pe Distanţi, sau să perfecţioneze acea încercare frustrantă şi turbulentă odată cu stadiul următor. Ea şi Jasim au fost iniţiatorii, iar asta era destul. Ceea ce realizaseră era mai mult decât îşi imaginaseră vreodată, acasă, pe Najib. Totuşi, acum venise vremea să se oprească, atâta vreme cât mai erau ei înşişi: extinşi de experienţă, însă nu desfiguraţi dincolo de orice posibilitate de recunoaştere.

Îşi terminară apa, bând-o până la ultimele picături. Lăsară bidoanele în urmă. Jasim o luă de mână şi urcară împreună, atacând versantul umăr la umăr.

SFÂRŞIT

1 Carantină (Ed. Teora, 1996 şi Ed. Nemira, 2007)
2 Distres (Ed. Teora, 1997)
3 Scara lui Schild (Ed. Nemira, 2007)
4 Editura Teora, 1998.
5 Luminiscent (Ed. Teora, 2000)

6 Femto – o formulare combinată, folosită în numele unităţilor de măsură de 10-15 (o cvadrilionime) mai mici decât unitatea denumită la baza cuvântului. Origine: Daneză, norvegiană femt (en) cincisprezece (N. Tr.).